

ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄
Τριμηνιαίο όργανο
της Αδελφότητας
Αγναντιτών

Γραφεία: Σοφοκλέους 33 - 5ος όροφος - Τ.Κ. 10552 - Τηλ. - Fax: 210-3313.067 - Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2011, Αρ. Φύλλου 174 • www.agnanta.com.gr

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΤΟΥ «ΑΓΝΑΝΤΙΤΗ» ΠΟΤΑΜΟΥ

«Το νερό τρέχει, οι άνθρωποι αδρανούν»

Εδώ και χρόνια, όποιος περνάει τη γέφυρα στο κέντρο του χωριού μας και μπορεί να εκτιμήσει την αξία

εξυπνάκηδες και να προχωρήσουμε με όσους αγαπούν το χωριό μας. Η φύση έχει προικίσει τον τόπο μας

το χωριό μας θα έχει άπλετο φως. Και άλλες πολλές αναπτυξιακές και αποδοτικές δραστηριότητες μπορούν να αναπτυχθούν στα Αγναντα, εάν διαθέτουμε ηλεκτρικό ρεύμα πολύ φθινό ή τζάμπα.

Βέβαια, το έργο απαιτεί μελέτη από ειδικούς τεχνικούς και οικονομολόγους και τέτοιους Επιστήμονες διαθέτουμε πολλούς για να μας καθοδηγήσουν. Ο κατάλληλος συντονισμός και η καλή οργάνωση μας λείπουν. Για το σκοπό αυτό προτείνω να συγκροτηθεί μια Επιτροπή χωριανών μας υπό τον Πρόεδρο της Τοπικής Κοινότητας Αγναντών, στην οποία θα μετέχουν Δημοτικοί και Τοπικοί Σύμβουλοι, αλλά και άνθρωποι που έχουν γνώμη και έφεση για προσφορά και προπαντός όραμα για τον τόπο μας.

Η Αδελφότητά μας πρόκειται να το θέσει το θέμα προς συζήτηση στη Λαϊκή Συνέλευση των χωριανών μας που θα γίνει τον προσεχή Αύγουστο. Εκεί, κάθε χωριανός μας θα έχει τη δυνατότητα να διατυπώσει απόψεις και προτάσεις, όχι μόνο επάνω σ' αυτό το θέμα, αλλά και σε κάθε άλλο που νομίζει ότι βοηθά στην ανάπτυξη του χωριού μας.

Οι εκλεγμένοι τοπικοί άρχοντες και όλοι οι φορείς των Αγναντών παρακαλούνται να μελετήσουν από τώρα την πρόταση, να συλλέξουν στοιχεία και να τοποθετηθούν επί αυτής ή να αντιπροτείνουν. Κυρίως, όμως, να έχουν έτοιμο το σχέδιο των περαιτέρω ενεργειών και, αφού η Συνέλευση των χωριανών μας δώσει την έγκρισή της, να ανοίξει ο δρόμος της υλοποίησής της.

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας Αγναντιτών της Αθήνας είναι εξουσιοδοτημένο από τη Γεν. Συνέλευση της 13-2-2011 να εισηγηθεί στη Λαϊκή Συνέλευση την παραπάνω πρόταση και να τη στηρίξει οικονομικά κατά το μέτρο των δυνατοτήτων της.

Είμαστε βέβαιοι ότι την πρόταση θα μελετήσουν με ενδιαφέρον οι κ.κ.: Δήμαρχος, Αντιδήμαρχοι, Δημοτ. Σύμβουλοι, Πρόεδρος και Μέλη της Τοπικής Κοινότητας Αγναντών για να παραστούν ενημερωμένοι στη Συνέλευση, συνοδευόμενοι από αρμόδιους υπηρεσιακούς παράγοντες.

Ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Αγναντιτών Αθήνας Χριστοδούλου Χρήστος

των άφθονων νερών του «Αγναντίτη», που τρέχουν αδιάκοπα επί οκτώ τουλάχιστον μήνες το χρόνο, απορεί με την αδιαφορία μας! Αναρωτιέται γιατί αφήνουμε ανεκμετάλλευτη αυτή τη φυσική δύναμη, αυτόν τον φυσικό πλούτο.

Το νερό τρέχει, κελάρυζει και διαλαλεί την αξία του, αλλά εμείς δεν καταλαβαίνουμε τι θέλει να μας πει ή, μάλλον, νανουρίζομαστε... και κοιμόμαστε μακριά...

Την αδράνειά μας αυτή την πληρώσαμε ακριβώς τα τελευταία χρόνια. Τι άραγε να φταίει; Μήπως η αδιαφορία και η τεμπελιά μας, μήπως ο φόβος για την ανάληψη ευθυνών ή μήπως τα σχόλια και τα πειράγματα ή η κοροϊδία εκείνων που, εκ συστήματος, διαφωνούν σε όλα, τα κοροϊδεύουν όλα και, ενώ «τα ξέρουν όλα», ποτέ δε βάζουν πλάτη;

Είναι καιρός να αφήσουμε αυτή την τακτική και να σοβαρευτούμε. Να αγνοήσουμε ή να «κράδουμε» τους όποιους οπισθοδρομικούς

πλουσιόπαροχα. Και απαραιτήτως κάλλους φυσικές ομορφιές διαθέτει και επίλεκτο ανθρώπινο δυναμικό έχει για να τις αξιοποιήσει. Από μπροστάρρηδες έχει ανάγκη. Πάρα πολλοί συγχωριανοί μας θέλουν και μπορούν να βοηθήσουν και οικονομικά και με τις γνώσεις τους και με την προσωπική τους εργασία, αρκεί να βεβαιωθούν ότι η όποια αναπτυξιακή προσπάθεια είναι σοβαρή, μελετημένη, αποδοτική και έχει τη στήριξη των πολλών που αγαπούν τον τόπο τους.

Ως έργο πρώτης προτεραιότητας προτείνω την εκμετάλλευση του νερού του «Αγναντίτη» με τη μετατροπή του σε Ηλεκτρική Ενέργεια, με τη δημιουργία δηλαδή μιας μικρής Υδροηλεκτρικής Μονάδας. Το έργο μπορούμε να το αναλάβουμε εμείς οι Αγναντίτες, στα πλαίσια μιας Επιχείρησης Λαϊκής Βάσης. Η δαπάνη για τον καθένα μας θα είναι ελάχιστη, ενώ τα οφέλη πολλά. Και τα σπίτια μας θα έχουν ηλεκτρικό ρεύμα τζάμπα ή πάμφθονο και

Βράβευση του Χρήστου Αρ. Παπακίτσου από την Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών

Ο κ. Χρήστος Αρ. Παπακίτσος, όπως δημοσιεύσαμε και στο προηγούμενο τεύχος της εφημερίδας μας με το πηνμά του «Ζωντανή αφίσα» απέσπασε το πρώτο βραβείο στο διαγωνισμό ποίησης και διηγήματος που διοργανώνει κατ' έτος η Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών (Ε.Ε.Λ.) για το έτος 2010. Το μεγάλο λογοτεχνικό βραβείο απονεμήθηκε στο νικητή του διαγωνισμού σε πανηγυρική εκδήλωση της Ε.Ε.Λ. που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη, 22 Δεκεμβρίου, στις 18.00, στην αίθουσα εκδηλώσεων Υπαλλήλων Εθνικής Τραπέζης, Σίνα 16, στην Αθήνα. Η κατάκτηση του Α' βραβείου διηγήματος από τον κ. Παπακίτσο χαροποίησε πάρα πολλούς, ιδιαίτερα Ηπειρώτες, που το πολυπόκιλο και πλούσιο έργο του έγινε κτήμα τους εδώ και πολλά χρόνια. Περισσότερο όμως χαροποίησε εμάς, τους χωριανούς του. **Χρ. Τούμπουρος**

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΑΠΟ ΤΗ ΒΡΑΒΕΥΣΗ

ΦΩΤΟ 1: Ο Πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών κ. Λεων. Τζόκας επιδίδει στον βραβευθέντα το σχετικό Δίπλωμα.

ΦΩΤΟ 2: Ο Επίτιμος Πρόεδρος, ποιητής κ. Δ. Τσουκνίδας, καρφιτσώνει το διακριτικό Σήμα (Εμβλημα) της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών. (Περισσότερα στη σελ. 10,11,12)

ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΑΝΟΥ ΜΑΣ ΓΙΩΡΓΟΥ Ι. ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

Ο πρόεδρος του Επιμελητηρίου Ροδόπης Νίκος Αγγελίδης βράβευσε (την Κυριακή 2/1/2011) τον Γιώργο Ι. Χριστοβασιλή για την κορυφαία δραστηριότητα της επιχείρησής του (εργοστάσιο χρωμάτων) στην περιοχή της Θράκης, αλλά και σε ολόκληρη την Ελλάδα και όχι μόνο.

Ο βραβευμένος Αγναντίτης επιχειρηματίας Γιώργος Χριστοβασιλής διακινείται πολλά βραβεία από όλους τους Ηπειρώτες διότι ως Πρόεδρος του ΠΑΣ Γιάννινα, έδωσε φτερά στους παίκτες της Ηπειρωτικής Ομάδας και τους έκανε ικανούς να «επελαύνουν» ασταμάτητοι προς τα μεγάλα σαλόνια της Α' Εθνικής Κατηγορίας.

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας Αγναντιτών της Αθήνας τον συχαίρει για όλες τις επιδόσεις του και του ευχεται καλή συνέχεια.

ΤΟ ΝΕΟ Δ. Σ. ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΜΑΣ

Το νέο Δ.Σ. της Αδελφότητας Αγναντιτών Αθηνών που εκλέχτηκε από τη Γεν. Συνέλευση της 13-2-2011 συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής:

Χρήστος Χριστοδούλου (Πρόεδρος), **Χαρίλαος Ζάχος** (Αντιπρόεδρος), **Αντωνία Σαλούρου** (Γεν. Γραμματέας), **Βασίλειος Κώστας** (Ταμίας) και Μέλη οι: **Κοτσινής Γεώργιος**, **Βρόντος Κων/νος**, **Φίλος Γεώργιος** και **Λεμονιάς Αχιλλέας**. Α' αναπληρωματικό μέλος ο **Γεώργιος Κ. Καπέλης**.

ΑΓΝΑΝΤΙΤΕΣ ΔΗΜΟΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΣΕ ΔΗΜΟΥΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Στις πρόσφατες Δημοτικές Εκλογές εξελέγησαν Δημοτικοί Σύμβουλοι σε Δήμους της Αθήνας οι πιο κάτω Αγναντίτες:

α). Ο Γεώργιος Αθ. Καπέλης, στο Γαλάτσι, ως Αρχηγός Συνδυασμού (ΦΩΤΟ 1)

β). Ο Ευάγγελος Σ. Τάτσος, (ΦΩΤΟ 2) στο Περιστέρι, με το Συνδυασμό του Δημάρχου

Α. Παχατουρίδη. Ο Εκλεγείς, είναι εγγονός του Βαγγέλη Κ. Τάτσου (αδελφού του Νίκου και Βασίλη Τάτσου, που κατοικούσαν δίπλα από τη Γέφυρα Τάτσου του Αι-Γιώργη Μαχαλά).

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας και η εφημερίδα «ΑΓΝΑΝΤΑ» εύχονται σε όλους τους χωριανούς, φίλους και αναγνώστες της εφημερίδας Καλή Ανάσταση

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

– Η Σπυριδούλα (Ρούλα) Παπαθεοδώρου, Δικηγόρος (κόρη του Χρήστου και Μαίρης Παπαθεοδώρου, εγγονή της Αριστέας Στάμου) και ο Περικλής Μακρής (Πολιτικός Μηχανικός), στις 25 Οκτωβρίου 2010 απέκτησαν το πρώτο τους παιδί, ένα γερό και χαριτωμένο αγοράκι, σαν τα Τζουμέρκα της μπέρας του και το Ζαγόρι του πατέρα του.

(Ελπίζουμε να έχουμε την κατανόσή τους για την καθυστέρηση της δημοσίευσής).

– Ο Ευάγγελος Κ. Λεμονιάς και η σύζυγός του Κατερίνα, απέκτησαν την 18/11/2010 στην Άρτα ένα χαριτωμένο κοριτσάκι.

– Ο Απόστολος Κ. Λεμονιάς και η σύζυγός του Ελένη, απέκτησαν την 21/02/2011 στα Γιάννινα δύο υγιέστατα αγοράκια.

– Ο Ιωάννης Κ. Ζιάβρας και η σύζυγός του Χρύσα εγκαίνισαν την οικογενειακή τους ευτυχία την 24-12-2010 μ' ένα χαριτωμένο αγοράκι, και γέμισε από χαρά όχι μόνο τους ίδιους, αλλά και τους παππούδες και γιαγιάδες.

Το Δ.Σ. εύχεται να τους ζήσουν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

– Απεβίωσε στις 1-1-2011 και κηδεύτηκε την επομένη στα Άγναντα η **Καλλιρρόη Κ. Κώστα** (το γένος Παναγιώτη Μαυροπάνου), σύζυγος Κων/νου, ετών 73.

– Απεβίωσε στην Άρτα την 9-2-2011 και κηδεύτηκε την επομένη στα Άγναντα η **Αμαλία Γ. Τοιμπέρη** (το γένος Ιωάν. Χ. Παπακίτσου), ετών 74.

– Απεβίωσε στις 4-1-2011 και κηδεύτηκε την επομένη στους Κισιάδες η **Λένα Αγγελική** (το γένος Λάμπρου Ανδρόν), σύζυγος Αθανασίου Λένη.

– Απεβίωσε στις 14-1-2011 και κηδεύτηκε την επομένη στα Άγναντα η **Αλεξάνδρα Νάτον**

(του Αποστόλου και της Βασιλικής), ετών 89.

– Απεβίωσε και κηδεύτηκε στα Άγναντα στις 25-2-2011 ο **Κωνσταντίνος Δημ. Σκουληκαρίνης** ετών 74.

– Στις 13 Δεκεμβρίου 2010 απεβίωσε στα Φράστα ο **Χαρίλαος Δημ. Ζιάβρας** ετών 77 και την επομένη κηδεύτηκε στο Νεκροταφείο Φραστών στον Αγ. Κων/νίνο.

– Στις 17 Ιανουαρίου 2011 απεβίωσε στην Άρτα, ο **Βασίλειος Χρ. Φλούδας** ετών 70 και την επομένη κηδεύτηκε στο Νεκροταφείο της Άρτας.

– Απεβίωσε και κηδεύτηκε στα Άγναντα στις 13-2-2011 ο **Ιωάννης Τσώλης** του Αλεξάνδρου και της Σοφίας ετών, 74.

– Στις 21/1/2011 έφυγε ξαφνικά και πρόωρα από τη ζωή σε ηλικία 26 ετών η **Λαμπρινή Σκαμπαρδώνη** από τον Κα-

ταράκτι, που διατηρούσε την Καφετέρεια «Το Αγνάντι» στο χωριό μας. Η εξόδιος ακολουθία έγινε στις 25/1/2011 στον Ιερό Ναό της Αγίας Μαρίας Ν. Μάρκας Αττικής όπου έγινε και η ταφή της σορού της.

Συλλυπούμαστε βαθύτατα την οικογένειά της.

– Απεβίωσε και κηδεύτηκε στα Άγναντα στις 29.1.2011 η **Ευθυμία Κωστούλα** το γένος

Ανδρέα Τάτσι, σύζυγος Ηλίας, ετών 83.

– Απεβίωσε στα Γιάννινα και κηδεύτηκε στα Άγναντα στις 16.12.2010 ο **Καραμάνης Ιωάννης** του Νικολάου ετών 61.

Το Δ.Σ. εκφράζει στους οικείους τους θερμά συλλυπητήρια.

Προσφορές για τη συντήρηση του Ιερού Ναού Αγίας Φανερωμένης Αγνάντων

Παπακίτσος Κώστας του Αρ. 50 ευρώ
Ζιάραγκας Βασίλειος του Ιω. 50

Νικολός Βασίλειος του Δημ. 100

Καραμάνης Νικόλαος του Αριστοτέλους 200

Η Επιτροπή του Ναού ευχαριστεί θερμά όλους που προσέφεραν την οικονομική τους ενίσχυση για την εκτέλεση έργων συντήρησης του Ναού και του περιβάλλοντος χώρου.

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Η οικογένεια του Θωμά Τσάτσι και της Σπυριδούλας Τσάτσι – Καραμάνη, πρόσφερε στην Αδελφότητά μας 50 ευρώ εις μνήμη του αδελφού τους Γιάννη Ν. Καραμάνη.

Αν κάποιος δε δει το όνομά του γραμμένο στις συνδρομές, να περιμένει και το επόμενο φύλλο της εφημερίδας. Αν δεν υπάρχει και τότε, ας επικοινωνήσει με την Αδελφότητα.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ανδρόνης Κων/νος του Δ.	10
Αλαχανάκης Νικόλαος	20
Βρόντος Γεώργιος του Στ.	20
Βρόντιου Κων/νος του Κ.	20
Ερρικαίτη Τζουμάκα-Μασιαλή	100
Ζάραγκας Γεώργιος του Λ.	30
Ζάραγκας Κων/νος του Δημ.	10
Ζιάβρας Κων/νος του Ιω.	20
Ζολώτα Αγγελική	30
Καπέλης Κων/νος-Αγρίνιο	20
Καπέλη-Σκαμπαρδώνη Ευαγγελία	20
Κατσικογιώργος Ιωάννης - Μενιδι Αιτωλ/νίας	20
Κώνστας Δημήτριος του Αλεξ.	30
Κώστα-Παναγοπούλου Βαίσα	25
Κώστας Χρήστος του Ιω.	25
Λεμονιάς Αποστόλης του Γ.	10
Λεμονιάς Αχιλλέας του Χρ.	20
Μάντζιου Σπυριδούλα	10
Μασιαλής Ιωάννης - Λουτράκι	20
Μαυροπάνος Κων/νος	20
Μαυροπάνος Σωτήρης του Κ.	30
Μουρούτσος Μπάμπης	25
Παπακίτσος Κων/νος του Αρ.	10
Παπακίτσος Χρήστος του Αρ.	20
Παπακίτσος Χρήστος του Ευαγ.	20
Παπακίτσου-Νικολίτσα Γαρουφαλιά	30
Παπακίτσου-Τριανταφύλλου Λαμπρινή Χρ.	50
Παπαπέτρος Κων/νος	20
Παππας Χρήστος του Ιω.	20
Παππας Χριστόφορος του Ιω.	20
Πεταλά Αικατερίνη	10
Στεργίου Κων/νος - Αργυρούπολη	30
Τοιμπέρης Ηλίας - Κόνιτσα	15
Τοιμπέρης Κων/νος του Αθ.	20
Φράγκου Σοφία	20
Φρίγκα Κλεονίκη	10
Φρίγκα Νιόβη	10
Χαλκιά - Γιωτόπουλου Αντιγόνη	20
Χαλκιά - Κοτόρτσι Νίκη	20
Χαλκιάς Ανδρέας του Σπ.	20
Χάρος Δημήτριος του Παντ.	15
Χάρος Κων/νος του Ιω.	20
Χάρος Μιχαήλ του Γ.	20
Χάρος Παντελής του Ιω.	15
Χάρου-Πρασάκη Μαριάννα	20
Χρύση Αγαθή	20

Από προηγούμενες συνδρομές

Αγόρος Στέφανος	50
Αγόρος Ανδρέας	30
Βρόντιου-Φλεριανού Άννα	50
Βρόντιου Φρειδερίκη	50
Βρόντος Αχιλλέας	30
Βρόντος Ιωάννης	30
Χαλκιάς Ευάγγελος	100

Στο προηγούμενο δημοσιεύσαμε το θάνατο του **Χρήστου Ζάραγκα**, χωρίς όμως τη φωτογραφία του, την οποία και δημοσιεύουμε τώρα.

Οι δασκάλες και οι μαθητές του δημοτικού σχολείου Αγνάντων ευχαριστούν θερμά τον Εκπολιτιστικό - Εξωραϊστικό Σύλλογο «τα Άγναντα» για την χρηματική προσφορά του, προκειμένου να αγοραστούν δώρα ενόψει Χριστουγέννων για τα παιδιά του σχολείου.

Με εκτίμηση

Οι δασκάλες και οι μαθητές του σχολείου Αγνάντων

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΜΑΣ «ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ»

Την 1-1-2011 με την αλλαγή του χρόνου, άλλαξε και η ζωή μας: Έφυγε από κοντά μας για το μεγάλο ταξίδι ή αφοσιωμένη σύζυγος και στοργική Μητέρα.

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ
ΣΥΖ. ΚΩΝ. ΚΩΣΤΑ

Μαζί με το μεγάλο μας Αντίο, της είπαμε με δάκρυα στα μάτια και το μεγάλο μας Ευχαριστώ!

Για την μεγάλη προσφορά της, ως συζύγου και ως Μητέρας. Είχε προσφέρει ολόκληρη τη ζωή της θυσία στην οικογένειά της! Αναλώθηκε για εμάς. Έδωσε την ύπαρξη της σαν λαμπάδα για να μας χαρίζει το φως και τη χαρά. Το χρέος μας προς εκείνη είναι απέραντο και ανεξόφλητο. Εμείς δεν θα μπορούσαμε ποτέ να της ανταποδώσουμε τις δωρεές της. Γι' αυτό παρακαλούμε τον Θεό να την ανταμείψει Εκείνος, χαρίζοντάς της την αιώνια ζωή και την ανάπαυση.

Ο σύζυγος και τα παιδιά της

Ευχαριστούμε όλη τα μέλη και μη τα οποία μας δίνουν πληροφορίες και νέα από το χωριό είτε τηλεφωνικώς είτε μέσω fax είτε με επιστολές.

ΚΑΦΕΚΟΠΤΕΙΟ

«Η ΑΠΟΛΑΥΣΗ»
ΞΗΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ - ΖΑΧΑΡΩΔΗ
ANNA MANΟΥΣΗ

Παντοκράτορος 19 - Άρτα - Τηλ.: 26810-72906

Μπήκαμε στο σωτήριό(;) έτος 2011, δεύτερη δεκαετία του 21^{ου} αιώνα! Επτά δισεκατομμύρια ψυχές Βαραίνουν τώρα τον πλανήτη μας και, κατά τους ειδικούς ερευνητές και στατιστικούς, σε σαράντα χρόνια θα ξεπεράσουν τα 13 δισεκατομμύρια! Όχι, μην περιμένετε να αυξηθούν οι Έλληνες, οι Ευρωπαίοι, οι Αμερικανοί. Αυτοί βελτιώνουν τις μεθόδους αντισύλληψης και γεράζουν και μαράζωνουν και φθίνουν. Οι άλλοι (Αφρικανοί-Ασιάτες) «φουσκώνουν» εκρηκτικά και εκτονώνονται κατά 'δω μεριά, κατά την Ευρώπη. Και ο λεγόμενος Δυτικός Κόσμος κάνει ό,τι μπορεί για να τους «δοθεί» ολοκληρωτικά... Ιδιαίτερα εμείς οι Έλληνες πρωτοστατούμε στην επιχείρηση άμβλυνσης της εθνικής μας συνείδησης και της θρησκευτικής μας πίστης, στην αλλοίωση της γλώσσας και της ιστορίας μας και, γενικά, στο γκρέμιμα ή το αναποδογύρισμα της αποδεκτης ως τώρα πυραμίδας των ηθικών αξιών!... Μερικοί μάλιστα τα 'χουν και σε καμπίρι!

Επειδή βαδίζουμε ήδη στην οδό που χάραξε ο «Καλλικράτης», μεταφέρω εδώ δυο φράσεις του Πλάτωνος από την Πολιτεία του, οι οποίες εξακολουθούν και σήμερα, ύστερα από 2.500 χρόνια περίπου, να είναι επίκαιρες και χρήσιμες: α) Για τους άρχοντες έλεγε: «Ο αληθινός άρχων ου πέφυκε το αυτώ συμφέρον σκοπεύσθαι, αλλά το τω αρχομένω ώστε πός ο γιγνώσκων το ωφελείσθαι μάλλον έλοιτο υπ' άλλου ή άλλων ωφελών πράγματα έκείν» (= Ο αληθινός άρχων δεν έχει γεννηθεί για να αποβλέπει στο δικό του συμφέρον, αλλά στο συμφέρον του αρχομένου· ώστε ο καθένας που το γνωρίζει αυτό (και το εφαρμόζει, προσθέτω), πιο πολύ θα ήθελε να εξυπηρετείται από τον άλλον παρά να βάζει σκοτούρες στο δικό του κεφάλι για να εξυπηρετεί τους άλλους). Β) Για τους απέχοντες από τα κοινά, έλεγε: «Της δε ζημίας μεγίστη το υπό πονηροτέρου άρχεσθαι,

Βλέπω, ακούω, σχολιάζω

εάν μη αυτός εθέλει άρχειν» (= Η πιο μεγάλη τιμωρία είναι το να κυβερνιέται κάποιος από έναν χειρότερο, εάν δε θέλει να κυβερνά ο ίδιος), όταν βέβαια θεωρεί τον εαυτό του καλύτερο. Και κάτι ακόμη πολύ σημαντικό για όλους μας, αλλά κυρίως τους άρχοντες, που έλεγε ο Μ. Γρηγόριος ο Θεολόγος: «Δεινόν πένεσθαι, χείρον δ' ευπαρύνει κακώς», δηλ. είναι φοβερό να φτωχοδέρνεσαι, αλλά πολύ πιο φοβερό είναι να πλουτίζεις με αισχρό τρόπο.

Μελαγχολεί όποιος διαβάσει και κατανοεί τις παραπάνω επισημάνσεις των σοφών, όταν τις συγκρίνει με την αφασία και την απραγία των σημερινών πνευματικών ταγών μας... Τόσα πολλά συμβαίνουν στις μέρες μας που «τσαλαπατούν» τις ηθικές αξίες μας, την αξιοπρέπεια μας, το φιλότιμό μας, τη λεβεντιά μας και, παρά ταύτα, η πνευματική μας ηγεσία, πλην εξαιρέσεων, «καθεύδει υπό μανδράγορα» ή «περί άλλα πολλά τυρβάζει». Την απασχολεί το αν και κατά πόσο το πανεπιστημιακό άσυλο πρέπει ή όχι να καλύπτει και τους λάθρα εισελθόντες στη χώρα μας, ακόμα και τους παραβάτες των Νόμων!... Στον τομέα αυτόν είχε τελευταίως άριστη επίδοση. Ανέχθηκε τη βίαιη εισβολή τους σε χώρο όπου διδάσκεται το Δίκαιο, τους φιλοξένησε εκεί μερικά μέρες και φρόντισε για την πολυτελή στέγασή τους στο νεοκλασικό κτίριο «Υπατία», σε ένα από τα ελάχιστα δείγματα της Γαλλικής Νεοβαρoque στην Αθήνα! Δεκαολόκληρα χρόνια περνούσα απ' έξω, λόγω της δουλειάς μου. Το θαύμαζα, αλλά δεν μπορούσα να μπω μέσα να ικανοποιήσω την περιέργειά μου, διότι «ένδοιμα (ή μάλλον πλάτες) ουκ είχα, ίνα εισέλθω εν αυτώ»!... Βλέπετε, τότε δεν υπήρχαν «αλληλέγγυοι» της «παλιόκαπας»!...

Απ' την αρχή δε μου είχε ακάτσει καλά στο μάτι αυτός ο «Καλλικράτης». Είχα διαβάσει ότι στην εποχή του μερικοί του καταμαρτυρούσαν πως έκανε πολύ λιγότερα από όσα έλεγε και δεν αναλάμβανε πρωτοβουλίες. Ζούσε και δρούσε υπό τη σκιά του Ικτινίου. Μου φαίνεται ότι και σήμερα τον «καπελώνουν» οι διορισμένοι Γεν. Γραμματείς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Του σεβρίρουν τα αποφάγια του «Καποδίστρια», για να του κοτσάρουν και τη ρετσινιά του «φατσαούλα». Όπως ακούγεται, του επιβάλλουν να «καταβροχθίσει» τα λίγα Σχολεία και τις ελάχιστες Δημόσιες Υπηρεσίες που απέμειναν σε μερικές ξεχασμένες περιοχές της χώρας μας που δείχνουν την εκεί, έστω και αναμικτή

αλλά πολύ χρησιμική και συμβολική, παρουσία του κράτους. Ευτυχώς γλίτωσαν προς το παρόν, τα Σχολεία των Τζουμέρκων. Καλά που δεν «αναστήθηκε» πριν από 50-60 χρόνια... Οι μι-σσοί Έλληνες, κυρίως εμείς οι Τζουμερκιώτες, θα μέναμε αγράμματοι και θα ζούσαμε ακόμα «πίσω απ' τον άλλο κόσμο», χωρίς δρόμους, χωρίς φως, χωρίς τηλεφώνω και χωρίς άλλα πολλά από τα αγαθά του λεγόμενου σύγχρονου πολιτισμού... Και όμως, μέχρι πριν από καμιά εικοσαριά χρόνια, πολλοί από εμάς λέγαμε ότι στην περιοχή μας «δεν έγινε τίποτε μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο! Τώρα;;;

Άλλο πάλι και τούτο!... Κίνημα «δεν πληρώνω, δεν πληρώνω» το λένε!... Δηλαδή «αναπακού» με... ρεγάλο! Τρομάζω μήπως εξ ανάγκης προσχωρήσει στο κίνημα και το κράτος και πει: δεν πληρώνω μισθούς, συντάξεις κτλ!... Πάντως, η ψυχή της αγνήστης Με-λίνας θα αγαλλιάζε βλέποντας ότι οι σπόροι του ζιζανίου που, πριν από τριάντα και πλέον χρόνια, έσπειρε στους κήπους της ΕΡΤ, ριζώναν στα πατέρια των διωδων!... Ποιος ξέρει αν νιώθει τύψεις επειδή τα φυτρωμένα τριβόλια καλούνται να τα εκριζώσουν «σύντροφοι» της νεότερης γενιάς...

ΟΑλέξ. Παπαδιαμάντης πριν από 128 χρόνια έγραφε: «Η γενεαλογία της πολιτικής είναι συνεχής και γνησία κατά τους προγόνους. Η αργία εγέννησε την πενίαν. Η πενία έτεκε την πείνιν. Η πείνα παρήγαγε την όρεξιν. Η όρεξις εγέννησε την αυθαιρεσίαν. Η αυθαιρεσία εγέννησε την ληστείαν. Η ληστεία εγέννησε την πολιτικίαν. Ιδού η αυθεντική καταγωγή του τέρατος τούτου. Τότε και τώρα, πάντοτε η αυτή. Τότε δια της βίας, τώρα δια του δόλου... και δια της βίας». (Αλέξ. Παπαδιαμάντης: «Οι Έμποροι των εθνών», 1882-83)!... Και ύστερα, κάποιος μας λένε ότι δεν έχουμε καμιά σχέση με τους παλαιούς Έλληνες!

Δεν ξέρω γιατί, αλλά «τόσο περισσότερα «μπράβο!» και «ζήτωωω!» ακούω τώρα τελευταία στο ξύπνιο μου από την «Τρίκι» και τους δανειστές μας, τόσο πιο τρομαγμένους ξεπετάγομαι από τον ύπνο μου και αμέσως περνούν απ' το μυαλό μου εικόνες που μου έμειναν από την Ιστορία της εποχής της Βαυαροκρατίας (γύρω στο 1835-40). Τότε που οι Βαυαροί μάζευαν με-

Γράφει ο
ΧΡ. ΑΡ. ΠΑΠΑΚΙΤΣΟΣ

ρικούς αργόσχολους στην Αθηναίους στην αλάνα που σήμερα καλύπτεται από την πλατεία Ρηγίλλης και, χαρτζιλίκω-ντοντάς τους, τους εκπαιδεύαν πώς να επευφημούν τον 'Θωνα με ρυθμικά και στεντόρεια «ΖΗ-ΤΩΩΩ!» Όσοι ήταν κακόφωνοι ή χαμηλόφωνοι, αποβάλλονταν!... Από τότε καθιερώθηκε η παροιμιώδης φράση: «Αυτός δεν κάνει ούτε για ζήτω». Τώρα άλλαξαν οι ρόλοι: Ζητωκραυγάζουν εκείνοι γιατί εμείς, τρομοκρατημένοι, δε βγάζουμε άκνα για το ψωμί που μας αρπάζουν, για τον κορσέ που μας βάζουν! Ενθαρρυντικό είναι το ότι μερικοί απ'

αυτούς άρχισαν να παραφω-νούν. Μακάρι, Παναγία μου, να βραχιάσουν, για να αποβληθούν από τα αφεντικά τους, μήπως και γλιτώσουμε από δαύτους...

Έχω γράψει επανει-λημμένως ότι «γνρά-σκω αεί διδασκόμενος» και «οφείλω χάριτας» σε όσους συμπληρώνουν αυτή μου την έλλειψη! Τους ευχαριστώ πολύ! Ακόμη και η «οί» αλληλογραφίας» διδαχή τους μου είναι πολύ χρήσιμη. Και για να μη φανώ αχάριστος, δε σχολιάζω ούτε τη δυσαρμονία μεταξύ των τωρινών λόγων και των προηγούμενων πράξεων των «διδασκάλων» μου, ούτε την «παιδαγωγικώς» ανοίκεια φρασολογία που χρησιμοποιούν κατά τη «διδαχή» τους. Πάντως, δε με έπεισαν ότι η «παράδοση» μπορεί ν' αλλάξει από χρόνο σε χρόνο με απόφαση των Δ.Σ.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙΟΥ ΑΓΝΑΝΤΩΝ «Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»

1. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Παλαιοχωρίου Αγνάντων με την ανάληψη των καθηκόντων της νέας Δημοτικής Αρχής, απέστειλε προς τον κ. Δήμαρχο το παρακάτω ευχετήριο έγγραφο, μαζί με μερικά αιτήματα του Συλλόγου μας για προγραμματισμό και εκτέλεση.

Κύριε Δήμαρχε,
Το Δ.Σ. του Πολιτιστικού Συλλόγου Παλαιοχωρίου Αγνάντων «Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ»

σας συχαίρει και πάλι για την εκλογή σας στο αξίωμα του Δημάρχου και σας εύχεται κάθε επιτυχία στο δύσκολο κατ' εμάς έργο σας το οποίο αναλαμβάνετε. Επίσης, σας εύχεται χρόνια πολλά και καλή χρονιά, με ειρήνη και άγνη.

Κύριε Δήμαρχε ο Πολιτιστικός Σύλλογός μας με έδρα το Παλαιοχώρι Αγνάντων εκπροσωπεί τους απανταχού κατοίκους, που κατ'ανόητο από τους Συνοικισμούς Ζίφκο-Βίλλια-Παλαιοχώρι-Θεοδόλια του Δ.Δ. Αγνάντων. Οι συνοικισμοί αυτοί τα παλαιότερα χρόνια αποτελούσαν το 1/3 των κατοίκων της Κοινότητος Αγνάντων. Σήμερα δυστυχώς έχουν ερημώσει και σκοπός του Συλλόγου μας είναι να προσπαθούμε να τους αναστήσουμε, όσο αυτό είναι εφικτό. Δυστυχώς όμως τα οικονομικά μας είναι πενιχρά (δεν υπάρχει τίποτε) και οσάκις ζητήσαμε από την απερχόμενη Δημοτική Αρχή κάποια ενίσχυση δεν ανταποκρίθηκε ποτέ θετικά. Γι' αυτό με την ανάληψη των καθηκόντων σας και εν όψει της κατάρτισης του προγράμματος έργων για τον προϋπολογισμό του έτους 2011, ζητάμε από τη νέα Δημοτική Αρχή να συμπεριλάβει τα παρακάτω μικροέργα τα οποία αυτά είναι τα ακόλουθα:

Αποπεράτωση εργασιών για την επισκευή και συντήρηση του Δημοτικού Σχολείου στο Παλαιοχώρι Αγνάντων το οποίο έχει παραχωρηθεί στο Σύλλογό μας, αλλά οι εργασίες καίτοι έχουν ξεκινήσει εδώ και δώδεκα χρόνια (12) δεν έχουν τελειώσει ακόμη. Έχει καταντήσει «Τεφύρι της Άρτας».

Ανάπλαση του προαυλίου χώρου του Σχολείου και της Κεντρικής Πλατείας έξωθεν της Εκκλησίας της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος, όπου γίνεται μεγάλο πανηγύρι στις 6 Αυγούστου.

Μία (1) μικρή πλακόστρωση 55 τ.μ. περίπου έξω από το εκκλησάκι των Αγίων Πάντων στην Βίλλια, όπου και εκεί γίνεται ημερήσιο πανηγύρι κάθε χρόνο, και το οποίο εκκλησάκι κατασκευάσε ο Σύλλογός μας προς αντικατάσταση παλαιού ερειπωμένου Ναού. Επίσης, στον ίδιο χώρο, κατασκευή μιας απλής και υποτυπώδους τουαλέτας.

Στην Συνοικία Ζίφκο υπάρχει ένα Εκκλησάκι του Αγ. Γεωργίου που γιορτάζει στις 24 Ιουνίου. Εκεί υπάρχει ένα λάστιχο που μεταφέρει νερό από πολύ μακριά.

Θα θέλαμε να κατασκευαστεί μια μικρή βρύση που να συνδεθεί με το λάστιχο.

Συντήρηση και επισκευή των κοινοτικών δρόμων από Παλαιοχώρι προς Βίλλια-Ζίφκο και από Παλαιοχώρι προς Στρανά, διότι αυτή την στιγμή η βατότητα τους είναι πολύ δύσκολη.

Ευελπιστώντας ότι θα ανταποκριθείτε θετικά στην ικανοποίηση των αιτημάτων μας σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων και θα προσπαθήσουμε να συναντηθούμε το συντομότερο ώστε να γνωριστούμε καλύτερα και να τα πούμε από κοντά.

2. Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Παλαιοχωρίου Αγνάντων ευχαριστεί θερμά το Δ.Σ. του Εκπολιτιστικού Συλλόγου των απανταχού Αγναντινών «ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ» τόσο για τις ευχές τους για το νέο έτος και τις οποίες και ανταποδίδει, όσο και για την προσφορά των Ημερολογίων του προς τα μέλη του Συλλόγου μας. Και πάλι τους ευχαριστούμε θερμά και ευχόμεστε να είναι πάντα καλά.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση
Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος Βίκτωρ Μπαζούκας
Ο Γ. Γραμματέας Αχιλλέας Σκουληκαρίτης

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΝΑΝΤΙΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Γραφ. Σοφοκλέους 33
Τ.Κ. 105 82 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. - Fax: 210-3313067
www.agnanta.com.gr

E-mail:
info@agnanta.com.gr

Εκδόσεις:

Χρήστος Γ. Χριστοδουλόπου
Πρόεδρος της Αδελφότητας

Κωδικός: 3734

Υπεύθυνος
τυπογραφείου:

ΑΦΟΙ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗ Ο.Ε.

Γερανίων 7 - 2ος όροφος
Τηλ. - Fax: 210-52.38.107
E-mail: costasz@yahoo.gr

Σοβαρά κι εύθυμα

Δεν ήθελα, αλλά να που έπεσα, εκεί που έπρεπε. Πάντα όταν έρχομαι σε επικοινωνία με το χωριό, ρωτάω για το ποιος είναι, πόσοι είναι, ποιος ήρθε, ποιος έφυγε, ποιος έφυγε για πάντα, και σε ποιο καφενείο πίνουν καφέ και τσιπρά τα... γελάδια του Μιχάλη. Τι βαφτίσεις έχουμε, τι γάμους, τι γενούρια.

Καγκελόπορτες κλειστές, γλάστρες χωρίς λουλούδια. Ερ'μιά παιδάκι μ', ερ'μιά.

Η απάντηση, μόνο κηδείες έχουμε!!

Ρώτησα για το ίδιο θέμα τον παπα-Σιάχαλο.

Να τι μου απάντησε.

— Τη νεκρώσιμη ακολουθία την έμαθα απέξω, για τις άλλες τελετές αρχίζω και τα ξεχνάω. Ρωτάω —Σα να μην ξέρω— πόσοι είναι στο Μακρύκαμπο, στα Βαρκά, στα Θεοδούλια (Θεοδούλια), στο Παλαιοχώ-

ρι, στη Βίλια, στο Ζήφκο, στα Στρανά, στα Κονάκια. Απάντηση καμιά. «Ερμιά». Στη Σκέζα μπορείς να πεις «καλ'μέρα».

Έπεσα εκεί που δεν ήθελα. Βρήκα στο τηλέφωνο μια «Βάβω» σε κάποιο χωριό δίπλα στο δικό μας.

Η λαχτάρα της να μιλήσει, να πει το παράπονό της.

Δε με ρώτησε ποιος είμαι και τι θέλω, δε μου έδωσε καθόλου το χρόνο. Μόνο μονολογούσε κι έλεγε: Ερμιά παιδάκι μ' Ερμιά. Μου εξέφρασε το παράπονό της, ότι της έρχεται σκουτούρα, ότι Δε μπορεί να σηκωθεί. Με τα χίλια ζόρια ανάβει λίγη φωτιά και βράζει λίγο τραχανά.

— Τι να περιμένω παιδάκι μ' από δω και πέρα, περιμένω το χάρο, τότε θάρρει για να γλιτώσω, να ξεκουραστώ!!

Μου 'δωσε ευχές, που θα 'θελα να με συνοδεύουν σ' όλη μου τη ζωή και της είπα προτού κλείσει το τηλέφωνο, ότι θα την επισκεφτώ το καλοκαίρι.

— Ξέρεις που θα με βρεις, αν δεν είμαι εδώ στο σπιτί, άναψέ μου ένα κεράκι!!!

Η βάβω η Αθηνά Βήχαινα

Το τηλέφωνο έκλεισε. Μου 'ρθε στο μυαλό μου το πρόγραμμα βοήθεια στο σπιτί. Χρηματοδοτείται από τα προγράμματα της ΕΟΚ. Ξέρω όταν το χωριό μας ήταν Δήμος, τότε το πρόγραμμα εφαρμόζονταν. Κάτι μαθαίνουμε κι εμείς.

Τώρα που γίναμε Μεγάλος Δήμος με έδρα το Βουλγαρέλι, μήπως η βοήθεια στο σπιτί δε φτάνει μέχρι το διπλανό χωριουδάκι, μήπως το αυτοκίνητο μένει στο δρόμο από καύσιμα ή μήπως δεν έχουμε «λεφτά»;

Το χωριουδάκι αυτό έχει αντιπρόσωπο ή ο αντιπρόσωπος εκλέχτηκε, αλλά ζει στην Αθήνα;

Αν η Βάβω έκανε κατάληψη στη Νομική, να σου τα φαγητά, να σου οι γιατροί του κόσμου, να σου οι γιατροί χωρίς σύνορα, θα 'παιρνε διορία στη ζωή!!!

Η Βάβω αυτή που δεν έχει τίποτα απ' όλα αυτά έδωσε στην πατρίδα 11 παιδιά, που αρκετά υπηρέτησαν στο στρατό, κουβάλαγε και πολεμοφόδια για τα «παλκάρια» όπως μου είπε, πήρε και το παράσημο της Εθνικής Αντίστασης και τώρα... Ερμιά!

Βάβω κι εμείς εδώ στην Αθήνα ζούμε σε μια... Ερμιά.

Δικηγόρε, Στάθη Μήτσο, τι έχεις να πεις; καταλαβαίνω: Ερμιά παιδάκι μ', Ερμιά...

Επί του πειστηρίου

Η βάβω η Αθηνά, έφυγε στις 3 Μαρτίου 2011 και μας άφησε στη μοναξιά μας.

Γράφει ο Χάρης Ζάχος
Συντάχτης Δάσκαλος
- Σηγηγρφέας

Έφυγε κι ο καφετζής

Τι σας έλεγα; Ερμιά παιδάκι μ' ερμιά!!

Παλιός οικοδόμος ο Κώστας της κυρίας Μαρίκας. Αφού συνταξιοδοτήσε, τα μυστηριά, τα σφυριά, τα αλφάδια και για να μη το παίξει συνταξιούχος, έγινε συνενεστής του καφενείου.

Το καφενείο ανοιχτό απ' το πρωί, θα 'ρχονταν οι κυνηγοί, για το καφεδάκι.

Μόνοι πελάτες, ο Κώστας ο Καραμάνης ο Βήρας, ο Κώστας τ' Βλησάρ...

Δεν έπαιρνε μέρο στην συζήτηση μόνο τους άκουγε και κουνούσε το κεφάλι του κι όταν τον ρωτούσαν, τους απαντούσε με κείνο το χαρακτηριστικό. Ναι, ναι, ναι...

Το καφενείο του άστραφε κι ο καφές που έκανε ήταν καλά διαβασμένος. Όταν αργούσε να τον σερβίρει του έλεγε:

— Κόκκαλα έχει και δε βράζει; και η χαρακτηριστική απάντηση.

— Πολύ δουλειά πλάκωσε, πολύ δουλειά!!

Τώρα που έφυγε ήταν η εποχή που έπρεπε να κλαδέψει το κλίμα, για να φτιάξει την κρεββατίνα, στην αυλή του καφενείου, όχι για τα σταφύλια, αλλά για να 'χουν οι πελάτες φυσικό ίσκιο το καλοκαίρι. Τώρα ποιος; τα παιδιά, παιδιά είναι, τα θέλουν έτοιμα, όπως έλεγε.

Τα πρωινά οι παρές λιγοστές. Κάτω απ' την κυδωνιά, ο Θωμάς ο Αναστασίου, ο Τάκης ο Αγόρος, ο Λάμπρος ο Σιαπάτης, ο τέταρτος για τη δηλωτή, ο Γιάννης Καραμάνης. Έφυγε ο Γιάννης, έφυγε ο καφετζής, ορφάνεψε η παρέα.

Καθόσουν στο τραπέζι ή παράγγελνες είτε ότι δε σου έλεγε «φεύγα», ή το τι θα πάρεις, σου

'φερνε και τα ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ την εφημερίδα μας, για την τελευταία ματιά.

Ήταν παρατηρητήριο το καφενείο του Κώστα της Κυρίας Μαρίκας. Ποιος περνάει, ποιος ήρθε, αλλά το χαρακτηριστικό είναι ότι από κει μπροστά σου ξεδιπλώνεται ο ορεινός όγκος των Τζουμέρκων και το ελατόδασος του Αϊ - Λια.

Το σουβλάκι του ανεπανάληπτο, καλοψημένο χορταστικό και μυρωδάτο, από τη ρίγανη που την έφερνε απ' το Ξηροβούνι. Ήρθε λείει το Υγιεινικό απ' την Άρτα και το έκλεισε, ας πάει και τώρα να δούμε ποιόν θα βρει;

Μου 'χε υποχρέωση, γιατί του πήγα τετράδια για να γράφουν οι πρεφασόροι τους πόντους κι όταν περνούσα απ' το καφενείο, μου 'λεγε:

— Κάτσε να σε καράσω δάσκαλε ένα «λα κ'μάκ» και πάντα με τη χαρακτηριστική φωνή του.

— Ναι, ναι, ναι!!! απαντούσε στον εαυτό του.

Πέρασε κι ο Χάρος απ' το καφενείο.

Τι του 'ταξε, για να τον καλοπάρει.

Ούζο από την Άρτα, ντόπιο τσίπουρο απ' τον Αποστόλ' Λεμονιά, καρυδάκ' γλυκό απ' τη Μάρικα. Τίποτα αυτός, ανένδοτος.

Του 'πε μονάχα τούτα τα λόγια:

— Ο Καλλικράτης σας διέλυσε, εγώ θα σας αποτελειώσω.

Έφυγε ο Γιάννης ο Καραμάνης, έφυγε η κοπελιά της καφετέριας, έφυγε ο Μήτσος Κώστας ο χασάπης, έφυγε η Καλλιρρόη η φουρναρού, η Αμαλία μας, τώρα κι εσύ μωρέ Κώστα. Θα μείνει και κανένας!!!

Σκούζω, γι' αυτούς που μεί-

Συνέντευξη στη σελίδα 9

Ο Γυρισμός μιας Ξενιτεμένης!

Μόλις πήρα το πτυχίο μου, υπηρέτησα με σύμβαση στο εξατάξιο Γυμνάσιο Αγνάντων. Επειτα, ύπανδρος πλέον, βρέθηκα στα μέρη του Παρνασσού, και άφησα για πάντα την Ήπειρο. Καλοκαίρι 1963.

(Απόσπασμα από το βιβλίο «Ο δρόμος μου περνούσε από τα Σχολειά» σελίδα 113).

«Κατά τις 20 Ιουλίου αποφάσισα να πάω στο χωριό μου.

Τρία χρόνια είχα να ιδώ τους δικούς μου —απ' το 1960— γιατί, όταν ήμουν στο Τσεπέλοβο ('60-'61), στις διακοπές πήγαίνα στα Σουβάλα.

Κατέβηκα μεσημέρι με το τραίνο στην Αθήνα και την άλλη μέρα με το αεροπλάνο —μια παλιά Ντακότα των είκοσι θέσεων— πέταξα στα Γιάννενα. Εκεί φιλοξενηθήκα και διανυκτέρευσα στους κουμπάρους μας Αγνή και Τάκη Ζαχαρή, και την τρίτη μέρα το πρωί πήρα το λεωφορείο (που φυσικά δεν ήταν σαν τα σημερινά) για τα Τζουμέρκα.

Στο Ξηροβούνι ο αυτοκινητόδρομος έφτανε τώρα χαμηλά ως τον Άραχθο, και στο σημείο εκείνο —κοντά στο παλιό καμαρωτό γεφύρι— είχε κατασκευαστεί γέφυρα για τα αυτοκίνητα, και το λεωφορείο μου άδειασε ακριβώς εκεί. Από την Πλάκα μέχρι την Πρόμαντα ο δρόμος ήταν απλώς ανοιγμένος απ' τις μπουλντόζες —χωματόδρομος— και το Καλοκαίρι που δεν έβρεχε (όταν δεν έβρεχε!) πήγαινε με τα χίλια ζόρια κάποιο μεγάλο φορτηγό.

Ανεβαίνουμε στην καρότσα, όρθιοι φυσικά, γυναικές με τις μαντίλες, άνθρωποι των χωριών — που ήταν γεμάτα κόσμο ακόμα— κορμιά αδύνατα κακοντυμένα, χέρια σαν το καβούκι της χελώνας, πρόσωπα ξερολημένα και στεγνά... Και επίσης: παλιοβελίτσες, χαρτοκουτία, τσουβάλια με τρόφιμα (αλεύρι, ζάχαρη και άλλα), καλάθια με κότες, ακόμα και μια γίδα φόρτω-

σαν!

Επειδή δεν χωρούσαμε όλοι στην καρότσα, μερικοί νέοι άντρες κρατούνταν και κρέμονταν σαν σταφύλια — απ' έξω!— αριστερά και δεξιά απ' τον οδηγό. Και φυσικά το αυτοκίνητο πήγαινε σαν τον κάβουρα... Μόλις συναντούσε δρόμο λασπερό και κόλλαγε: Ωπασα!!! φώναζαν και περνούσαν κάτω οι... παρακρεμάμενοι άντρες και έσπρωχναν το φορτηγό τούτο ήταν... ονειρεμένο!

Ο δρόμος βέβαια ήταν έτσι, όμως η Φύση γύρω έλαμπε —οι καταπράσινοι λόφοι, τα ρέματα με τα πλατάνια, το βουνό με μπαλλώματα από χιόνι ψηλά— η Φύση έλαμπε, και το ταξίδι πάνω στα τσουβάλια με τη γίδα δίπλα, που βέλαζε ανήσυχη, με το δροσρό αεράκι στα κεφάλια μας (δεν υπήρχε σκέπασμα) μπορού να πω ήταν υπέροχο τελικά! Οι άνθρωποι κουβέντιαζαν τον καλού καθρού, έλεγαν αστέρια: Μπροστά στον ποταρόδρομο —και φορτωμένοι— το φορτηγό τούτο ήταν... ονειρεμένο!

— Τίνος είσαι εσύ, κοπέλα μ'; με ρώτησε μια ταλαίπωρη ψυχή με τη μαντίλα τραβηγμένη μπροστά να μην την καίει ο ήλιος.

Κι ένας συμπαθητής μου από την Πρόμαντα, ο Γιώργος Καρακώστας:

— Μη μου πεις πως είσ' εσύ! είπε. Τόσα χρόνια και δεν σε είχα ξαναδεί — εσένα το μονακόριβο κορίτσι της Τάξης μας!

Κάποτε —ύστερα από ταξίδι (από τα Γιάννενα) πέντε-έξι ώρες συνοδικά— έφτασα στο μικρό το Παλιοχώρι μου.

Ο πατέρας μου, η Μάννα μου, τ' αδέρφια μου, ο Γιάννης και η Βούλα, οι ανιψιές μου, οι θείες μου με περίμεναν αφάνταστα συγκινημένοι. Με βρήκαν αδύνατη — αγνώστη! Τις λίγες μέρες που κάθησα μαζί τους, μαζεύονταν συνέχεια γύρω μου, κι εγώ τους έλεγα για τη ζωή μου και τα μακρινά μέρη (έτσι μας φαινόταν εκείνη την εποχή), όπου ήταν της τύχης μου να πατηνεντώ, να ζήσω τόσα χρόνια...

Γράφει η Αγγελική Ζολυά
Καθηγήτρια - φιλόλογος

ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ-ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
των απανταχού Αγναντιτών «ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ»

www.agnanta.org.gr e-mail: info@agnanta.org.gr

Άγναντα, Ιαν. 2011
Αρ. πρωτ. 122

Αγαπητοί συγχωριανοί

Μετά από επιθυμία μελών μας, το Δ.Σ. του Συλλόγου αποφάσισε, αρχής γινομένης από τώρα, μια φορά το χρόνο στο πρώτο φύλλο κάθε έτους της Εφημερίδας της Αδελφότητας Αγανακτιτών Αθηνών, να δημοσιεύσει τις Συνδρομές των μελών μας. Έτσι παρακάτω θα διαβάσετε τις συνδρομές που λάβαμε από τον Ιανουάριο του 2010 μέχρι και τον Ιαν. του 2011.

Προκαταβολικά λέμε ότι, επειδή τα λάθη και οι παραλήψεις είναι και γι' αυτός καθήκοντος ανθρώπου, εάν κάποιος γι' αυτό το χρονικό διάστημα έδωσε συνδρομή και δε διέ το όνομά του ή διεξαφαιρέτικό ποσό από ό,τι έδωσε, να ειδοποιηθεί κάποιος από τα μέλη του Δ.Σ. έτσι που στην επόμενη δημοσίευση του λάθους να διορθωθεί. Αν υπάρχει τέτοια περίπτωση, ζητάμε από τώρα συγχώηση.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΣΥΝΟΛΟ		Σύνολο	
Αγόρου Ανθούλα σύζ. Δημ.	20	Καπέλης Νίκος του Βασίλ.	21
Αηδινόη Σταυρούλα		Καραβήτσος Γιώργος	10
του Κων.	20	Καρούνη Βέτα σύζ. Βασ.	20
Αηδινόης Δημ. (Τάκης)		Καρούνη Όλγα σύζ. Σπ.	20
του Κων.	10	Κοντογεώργος Δημ.	
Αηδινόης Κων/νος του Δημ.	10	του Ευαγ.	10
Αηδινόης Παναγ. του Κων.	20	Κοντογεώργου Γεωργία	
Αναστασίου Βασιλῆς		σύζ. Δημ.	10
του Δημοσθ.	10	Κοντογεώργος Νίκος	
Αναστασίου Βασιλική		του Γεωργίου	170
σύζ. Βασ.		Κράββαρη Καλυψώ	
Αναστασίου Κων/νος		σύζ. Νίκου	10
του Δημοσθ.	10	Κράββαρη Νίκος του Δημ.	10
Αναστασίου Κων/νος		Κώνστα Γεωργία σύζ. Χαρ.	10
του Δημοσθ.	10	Κώνστας Χαρίλαος του Αλ.	10
Βαγγελῆς Ευάγγελος		Κωστόκης Γεώργιος	
του Κων.	20	του Σωτ.	10
Βρόντος Κων/νος του Κων.	10	Κωστόκης Δημ.	
Γιαννάκη Ευαγ. του Ιωάννη	10	του Γεωργίου	10
Γιαννάκης Κων/νος του Χαρ.	10	Κώστας Γεώργιος	
Γιαννακόπουλος Γιώργος		του Κ.(Αθαν.), Στρανά	43
του Απ.	13	Κώστας Γιώργος	
Γιαννακόπουλος Κων/νος		του Κων.(Γεώργιος)	20
του Απ.	13	Λευκαδίτης Ιωάννης,	
Γιαννούλα Νίκη σύζ. Ιωάννη	10	Ιερέας	10
Γιαννούλας Γιώργος του Χρ.	13	Μαυροπάνος Χρήστος	
Γιαννούλας Ιωάννης του Χρ.	20	του Παν.	20
Γιαννούλας Ιωάννης του Χρ.	10	Μπάκος Θεόδωρος	
Γιαννούλας Κώστας του Χρ.	13	του Κων.	10
Γκουβῆς Αλέξανδρος του Κ.20		Μπάρμπα Ιωάννης του Ηλία	
Ευταξίας Άγγελος			50
του Γεωργίου	50	Νάσης Αποστόλος του Σ.	
Ζάραγκας Δημήτριος		Ντῆλιος Κων/νος του Κ.	15
του Κων.	20	Ντουβαλής Κων/νος του Χρ.	20
Ζάραγκας Ιωάννης του Βασ.	20	Παπαγιάννης Χρ. (Καναδός)	10
Ζάραγκας Κων/νος του Δημ.	10	Παπακίτσος Αλέξανδρος	
Θανάσης Γιώργος		του Δημ.	10
του Λάμπρου	20	Παπακίτσος Ανδρέας	

του Ευαγγ.....	10	Τάτης Λάμπρος του Κων.....	25
Παπακίτσος Βασίλειος		Τσαϊκός Αθαν. του Ευαγγ.....	20
του Νικ.....	10	Τσαϊκός Αθαν. του Ευαγγ.....	20
Παπακίτσος Κων/νος		Τσαϊκού Μαρία σύζ. Αθαν.....	10
του ΑΑ.....	20	Τσιμπέρης Χρ. του Αθαν.....	10
Παπακίτσος Κων/νος		Τσιόλης Βασίλης του Κων.....	10
του Αρ.....	10	Φαλτσέας Βασίλης.....	25
Παπακίτσος Χρήστος		Φίλος Αθανάσιος του Δημ.....	10
του Αρ.....	10	Θράκου Αικατερίνη.....	
Παπακίτσος Χρήστος		σύζ. Δημ.....	20
του Αρ.....	10	Χαμπή-Σπιτικοπούλου.....	
Παπακίτσος Νότα σύζ. Κων.	20	Μαρία του Χ.....	20
Παπακίτσου Χριστίνα		Χαρατσής Κων/νος	
σύζ. Βασ.....	10	του Ευαγγ.....	10
Παπακίτσου-Τρυφωνοπούλου		Χαρατσής Μιχάλης	
Βάνα του Κ.....	10	του Ευαγγ.....	20
Ρίζος Βασίλης του Χρ.....	10	Χριστοβασιλής Ιωάννης	
Ρίζος Χρήστος του Βασίλ.....	20	του Σπ.....	10
Σιχάλας Σπ. Ιερέας.....	20	Πολιτιστικός Σύλ.	
Στάμου Αριστεά σύζ. Αριστοτ.....		Φρασιπτιώκ.....	20
Τάτης Λάμπρος του Κων.....	20	Αδελφότητα Αγναντιών	
		Αθηνών.....	20

Οι συνδρομές των μελών μας είναι ικανοποιητικές, όταν μάλιστα αυτές προέρχονται από λήψεις και τους ίδιους. Βέβαια, ο Σύλλογος για να καλύψει τα έξοδα των Εκδηλώσεων που Ξεπερνούν κατ' έτος τα 1.500 ευρώ, τα έξοδα για έργα εξωραϊσμού, που την περασμένη χρονιά ξεπέρασαν το ποσό των 2.500 ευρώ, προσπαθεί να τα βγάλει πέρα με έκδοση Ημερολογίων και με τη διενέργεια λαχείου αγοράς το καλοκαίρι. Άλλους τρόπους δεν έχει, ούτε θέλει να εμπλακεί με επιτηρητήσεις από κρατικούς φορείς που και αυτές είναι χροιάτα του καθενός μας.

Σημειώσεις

1. Όπου εμφανίζονται διπλές εγγραφές σημαίνει ότι από το μέλος από Ιαν. του 2010 σε Ιαν. του 2011 έδωσε δύο φορές συνδρομή.
2. Πολλά από τα παραπάνω μέλη μας μαζί με τη συνδρομή τους αγόρασαν και Ημερολόγιο. Εδώ αναγράφεται μόνο η συνδρομή τους δηλ. έχει αφαιρεθεί η αξία των Ημερολογίων. Οι εισπράξεις από τις πωλήσεις Ημερολογίων και οι τυχόν προφορές γι' αυτά πέραν της αξίας τους, καταχωρίζονται σε άλλο λογαριασμό του Ταμείου μας.
3. Ευχαριστούμε θερμάτα όλα τα παραπάνω μέλη μας, αλλά και εκείνα που, όχι μόνο φέτος αλλά και πριν από δύο χρόνια, αγόρασαν Ημερολόγια και μέλυστα πολλά περισσότερα του ενός και έτσι βοήθησαν πάρα πολύ τα οικονομικά του Συλλόγου μας.

ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ

Το μαγαζί των Αφών Σκουληκαρίτη στις 8 Ιαν. ήταν τίγκα, η βασιλόπιτα αφράτη και καλοψημένη, τα μεζεδάκια να γλύφεις τα δάχτυλά σου, η πίτα από τα χέρια της Σοφίας -προσφορά του καταστήματος- πε-

ντανόστιμη, το κέφι στο τσακίρ. Η βραδιά ήταν γλυκιά και έτσι πολλοί από μας γεμίσαμε το προαύλιο με τους ενοχλητικούς καπνούς μας. Έτσι βολευτήκαμε όλοι. Κάθε χρονιά και περισσότεροι, κάθε χρονιά πιο καλά. Η εξυτηρήτρη του καταστήματος τέλεια, η βοήθεια από κυρίες-μέλη μας μεγάλη και αποτελε-

σματική. Ευχαριστούμε όλους θερμότατα.

Τα αδέρφια Στούπα, ο Παύλος και ο Χρήστος παιδιά του Δημήτρη Στούπα και της Γεωργίας Χρ. Αυγέρη έδωσαν μαζί με τα υπέροχα τραγουδία τους και την καρδιά τους και κέρδισαν με την αξία τους τη δική μας. Τα ευχαριστούμε και τα συγχαίρουμε.

Τυχρός της βραδιάς (ηλεκτρικό σίδερο) ο αειθαλής Κώστας Χ. Μαυροπάνος, παντού παρών με τη γυναίκα του Γιαννούλα, πάντα χαρούμενοι, πάντα καλόκαρδοι.

Παρέστησαν: Ο Ιερέας του χωριού μας Σπ. Σιάχα-
λος ο οποίος σταύρωσε τη βασιλοπότη, η Αντιδημαρ-
χος κ. Σταυρούλα Αρδήνη, ο Πρόεδρος του Συμβου-
λίου της Τοπικής Κοινότητας κ. Κώστας Αλ. Παπακί-
τσος και ο μέλος κ. Γιώργος Κ. Κώστας, εκπρόσωποι
της Αδελφότητας Ιωαννινών και του Συλλόγου Φρα-
σιωτών, πρώην Δημοτικοί και τοπικοί σύμβουλοι.

Αξιότιμα Μέλη
του Δ.Σ. του Εξωραϊστικού Πολιτιστικού Συλλόγου
Αγναντών σας ευχαριστούμε που μας τιμήσατε με την
επιλογή σας να αναλάβουμε το μουσικό μέρος της εκ-
δήλωσης για την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας
στο χωριό. Η συνεργασία μας τόσο με τα μέλη του Δ.Σ.
όσο και με τους συγχωριανούς μας αλλά και με τα κα-
τάστημα που έλαβε μέρος η εκδήλωση ήταν άψογη.
Μέσα σε ένα ευχάριστο, «οικογενειακό» και γιορτινό
κλίμα που μας έκανε να αποδοίσουμε καλύτερα, παρά με
φίλους και συγγενείς. Ελπίζουμε να ανταποκριθήκαμε
στις προσδοκίες σας και να διασκεδάσατε όσο κι εμείς.
Ελπίζουμε σε μία μελλοντική συνεργασία όπου είναι
χαρά μας να βρίσκομαστε στο χωριό μας και να διασκε-
δάσουμε με «φιλικούς».

Με εκτίμηση
Παύλος & Χρήστος Στούπας

Γέμισε το χωριό μας παιδιά. Γέμισαν οι δρόμοι και οι πλατείες με παιδικές φωνές, χαρούμενα προσώπια, αρσενάκις, αστεύς και όλα τα αποκριάτικα παιχνίδια. Μετέδωσαν σε μας τους μεγάλους την ξενοιασιά, τον αυθορμητισμό. Μας έβγαλαν από τις καθημερινές σκέψεις, μας άλλαξαν τη ψυχολογία.

Το περιμέναμε, γι' αυτό οι εκδηλώσεις ήταν αφιερωμένες σ' αυτά τα παιδιά, στην ελπίδα του γωριού μας και του τόπου μας.

Το απόγευμα της Κυριακής 6 Μαρτίου, και παρά τη βροχή, όλοι οι Αγναντίτες, αλλά και πολλοί επισκέπτες της περιοχής μας ήταν στην κεντρική πλατεία. Η γιορτή άρχισε με τη χορωδία των παιδιών που τραγουδούσαν σκωπτικά τραγούδια των ημερών, αλλά και παραδοσιακά τραγούδια του τόπου μας. Ακολούθησε η χορωδία των μεγάλων με παραδοσιακά πολυφωνικά δημοτικά τραγούδια.

Η ιδέα της συγκρότησης χορωδιών ήταν της κ. Σταυρούλας Ανδώνη, μέλος του Συλλόγου μας και τώρα Αντιδήμαρχος. Την υλοποίηση της ιδέας έκανε ο κ. Βαγγέλης Κώτσος, μουσικός και μελετητής της παραδοσιακής δημοτικής μουσικής, με τεράστια επιτυχία. Την εκτέλεση ανέλαβαν Αγγαντίτσες και Αγγαντίτες που έδειξαν σε ελάχιστο χρόνο ότι τα Άνναντα έχουν ταλέντα.

Και οι δύο χορωδίες καταχειροκροτήθηκαν, όπως επίσης και ο δάσκαλός τους.

Μετά, τα παιδιά έπλεξαν με επιτυχία το γαϊτανάκι, βοηθούμενα από τους μεγάλους. Μόνο που η βροχή που έπευε ανελέητα δεν τα άφηνε να το ξεπλέξουν. Οι πίτες πάντως, προσφορές των νοικοκυρών του χωριού μας, τιμήθηκαν δεόντως. Ευχαριστούμε για την προσφορά τους τις κκ. Μαίρη Καραγιώργου-Βρόντου, Βάσω Αναστασία, Χριστίνα Αναστασία, Νίκη Γιαννούλα και Καλυψή Κράββαρη (καλά, Καλωσύ με τρεις πίτες πάμε για υπέρβαρο!). Ευχαριστούμε επίσης τον κ. Γιάννη Λαμπράκη από τις Κούινες που μας πρόσφερε 5 κιλά από το δικό του κόκκινο κρασί.

Το βράδυ η αίθουσα του Ξενοδοχείου γέμισε και οι κλειστές βεράντες ήταν γεμάτες κι αυτές. Το δείπνο ήταν προσφορά του Συλλόγου. Η εξυπηρέτηση από το προσωπικό του Ξενοδοχείου τέλεια. Το γλέντι κράτησε μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες.

Την Καθαρή Δευτέρα, στο προαύλιο του Σχολείου οι αετοί που πέταξαν τα παιδιά και οι μεγαλύτεροι σηκώθηκαν ψηλά, πολύ ψηλά. Φάνηκαν σε όλο το Τζουμέρκο και παραπέρα ακόμα. Και αν δεν άρχιζε να πέφτει το κοκκρορόγιο του Θεός οίδε από πού θα νινόνταν ορατοί.

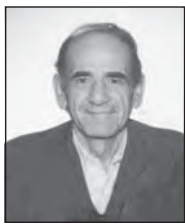
Αυτά είναι τα Άγναντα, υπέροχα, περήφανα με έδρα Δήμου ή χωρίς αυτή, με όνομα Δήμου ή χωρίς αυτό, με ή χωρίς «Καλλικράτη». Όμως με ιστορία και μέλλον. Με καλούς ανθρώπους, χωρίς κακεντρέχεις. Οι κακεντρεχείς δε φυτρώνουν στο χωριό μας. Διαλέγουν άλλους τόπους εύφορους για να ευδοκίμησουν και να το αγναντεύουν.

Και του χρόνου, καλή σαρακοστή και καλό Πάσχα.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος: Κώστας Παπακίτσος (6932362956)
Η Γ. Γραμματέας: Βάσω Αναστασίου

Αποκρίες στο χωριό

Γράφει ο Χριστόφορος Νικολός

Τζουμερκιώτισσα μάνα

Μάνα γλυκιά μανούλα μας ακούραστη ηρωίδα του τζουμερκιώτη αγκαλιά όσση και ασπίδα.

Πάντα με το χαμόγελο σκορπίζεις την ελπίδα τόσο μεγάλη υπομονή μόνο σε σένα είδα. Πολλές φουρτούνες έζησες πολέμου συμφορές πάνω απ' το κορμάκι σου περάσανε κι αυτές.

Να σηκωθείς χαράματα ν' αμείξεις γίδες να ταΐσεις δικά σου και ξένων τα παιδιά του ιδίου να φροντίσεις να ετοιμαστούνε γρήγορα να πιούνε γάλα να προφτάσουν να πάνε όλα στο σχολείο το μάθημα μη χάσουν.

Να αιδερώσεις φορεσιά της κόρης της γραμμένης τσάι να κάνεις της γιαγιάς της παραπονισμένη. Ρούχα να πλύνεις γρήγορα τον κήπο να ποτίσεις και τα λουλούδια της αυλής πρέπει να τα δροσίσεις.

Στο τέτσερη φτιάχνεις το φαί με χέρια ευλογημένα να φάνε όλα τα παιδιά που θάβουν πεντασμένα. Χωράφι αμπέλι αργαλειό και λίγο να κεντάσεις να γνέσεις με τη ρόκα σου τις γίδες να βοσκώσεις.

Σαν πέτρα τζουμερκιώτικη η αντοχή σου μοιάζει η λέξη μεγαλόνηχη εσένα σου ταιριάζει. Στο πανηγύρι τον χωριού μένεις ως την ανηγή όταν χορεύεις τσάμικο τρέμει κι' αυτή η γη.

Μάνα γλυκιά μανούλα μας ακούραστη ηρωίδα του τζουμερκιώτη αγκαλιά όσση και ασπίδα.

Τον Έλληνα φαντάρον μας που τόσα υποφέρει έφτιαξες τη φανέλα του τη λεντεριά να φέρε. Πρώτη στο γάμο στη χαρά μα και στη λύπη ακόμα τον καθενός αν χρειαστεί κάνεις τη νοσοκόμα.

Να δώσεις το ταμπερί σου να ξαναφύγεις πάλι να πας για ξύλα για νερό στο μύλο στο μπακάκι να δεις και τη γεπόνισα αρρώστησε λιγάκι να πεις το λόγο τον καλό να δώσεις και δωράκι.

Στην Παναριά προσεινέχεται δύσκολες τις ώρες τον άνδρα σου στην ξενιτιά να μην τυχόν μπόρες νάβει γερός την Πασχαλιά π'ανθίζουν τα λουλούδια με όβρολα στην τσέπη του και μπλόκα καλονόδια.

Την τζουμερκιώτικη τη γη επότισες με δάκρυ τον ιερό αγώνα σου να φτάσεις ως την άκρη. Αν σε πικράναμε εμείς σιγήσες μας δίνεις κακία δεν εκράτηρες και την ευχή αφίνεις.

Μάνα των πάντων μάνα μας του τζουμερκιώτη μάνα μεο' την καρδιά χτυπά για σε ευγνωμοσύνης η καμπάνα. Λεβέντισα νεράϊδα μου Αρχόντισσα κυρά μου είσαι και θάσαι πάντοτε καμάρι στην καρδιά μου.

Πον θάβρω λέξεις όμορφες στιχάκια να ταυριάζω με σάλπιγγες αγγελικές τραγουδι να σου φτιάξω. Μ' ευγνωμοσύνης λόγια μου το άγαλμα σου στήνω και το στεφάνι δικάω αξίζεις και σου δίνω

Μάνα γλυκιά μανούλα μας ακούραστη ηρωίδα του τζουμερκιώτη αγκαλιά όσση και ασπίδα.

Δωρητές του Λαογραφικού Μουσείου της Ι.Λ.Ε.Τ. στην Άγναντα

Αγόρος Σωκράτης Δημοσθένους
Αηδόνης Βασιλείος Ευαγγέλου
Αηδόνης Λάμπρος Γεωργίου
Καπέλης Κων/νος Γεωργίου
Κράββαρη Ναυσικά Βασιλείου
Κωστάκης Χρήστος Δημητρίου
Μπάριμα Ειρήνη-Κασσιανή Στυρίδωνος
Νικολός Βασιλείος Δημητρίου

Νικολού Αικατερίνη
Παπακίτσος Κων/νος Αριστείδη
Στάμου - Χριστογεωργάκη Ιφιγένεια
Τούμπουρου Πηνελόπη Κων/νου
Τσιμπέρη Γεωργία Ιωάννη
Τσιμπέρης Κων/νος Αθανασίου
Φίλου Ελένη Λάμπρου
Φίλος Ιωάννης Λάμπρου

ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΑ

Hair Beauty

ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ - ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ - ΤΟ ΠΑΙΔΙ

ΝΤΙΝΑ ΚΑΠΕΛΗ
ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ 8 ΧΟΛΑΡΓΟΣ
ΤΗΛ. 6535 908

ΗΛΙΑΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ
Π. ΔΕΛΤΑ 12 Ν. ΨΥΧΙΚΟ
ΤΗΛ. 6755 863

Λαμπρινή Κ. Σκαμπαρδώνη ετών 26

Θλιβερό και βαρύ καθήκον, μας συγκέντρωσε σήμερα εδώ, σ' αυτή την εκκλησία της Αγίας Μαρίας, μακριά από τη γενέτειρά σου τον Καταρράκτη Άρτας. Ήρθαμε όλοι, Λαμπρινή, να σε αποχαιρετήσουμε. Με τι λόγια όμως, όταν αυτά γίνονται κόμπος και λυγμός και οι ψυχές μας μαζί με τα μάτια μας κλαίνε; Πώς να σου πούμε το στερνό αντίο;

Ο θάνατος, χωρίς έλεος, έμπηξε στα χωριά μας και στις καρδιές μας πολύ βαθεία και ανελέητα το μαχαίρι του. Βαριά η συμφορά και βαρύ το πένθος. Ματώθηκε η καρδιά των γονέων σου, των αδελφών σου, των συγγενών σου, των φίλων σου.

Μικρό κορίτσι πάνω στη νιότη σου, σαν τα κρύα τα νερά, δε σε πλάνεψαν οι σειρήνες της πολιτείας. Αγάπησες τον τόπο σου, τον τόπο των προγόνων σου και θέλησες σ' αυτόν να μεγαλώσεις, να ζήσεις και να δημιουργήσεις. Και πήγες εκεί κοντά, στην Άγναντα για να δουλέψεις. Ξεκίνησες μόνη σου διστακτικά, παιδί σχεδόν, για να προκόψεις στον τόπο αυτό. Και εκεί σε δέχτηκαν με πολλή αγάπη και σε στήριξαν, μέσα σε μια μικρή κοινωνία όπου ο επαγγελματικός ανταγωνισμός είναι σκληρός. Εσύ όμως με το ήθος σου στάθηκες όρθια, δεν το έβαλες κάτω, ήξερες να ξεπερνάς όλα τα εμπόδια με πείσμα και αισιοδοξία και έδινες το δικό σου καθημερινό τίμιο αγώνα, χωρίς υστεροβουλίες με μόνο όπλο το φως και το χαμόγελο που σκορπούσες.

Και εμείς, γι' αυτό σου το χαμόγελο, γι' αυτή σου την ευγένεια και την καλή σου την καρδιά σε αγκαλιάσαμε. Έγινες το δικό μας παιδί και σ' αγαπήσαμε με όλη τη δύναμη της καρδιάς μας. Και συ μας ανταπέδιδες αυτή την αγάπη με το παραπάνω. Έδινες κι εσύ ελπίδα στα χωριά μας, που μαραζώνουν από την έλλειψη των νέων. Σε καμαρώναμε όλοι και ήταν το στέκι σου, αυτό που με τόσους κόπους έστησες, σημείο αναφοράς μας.

Όμως, σαν κεραυνός έπεσε η πικρή είδηση και βύθισε στο πένθος τα χωριά μας. Αστραπιαία μεταδόθηκε το θλιβερό μαντάτο, όπου κι αν διαμέναμε, σε όλους που σε γνωρίζαμε και σ' αγαπούσαμε. Το μυαλό αδυνατούσε να το δεχτεί και η ψυχή αρνούνταν να το πιστέψει.

Όποιος ο Θεός αγαπά πεθαίνει νέος, λένε.

Μπορεί όμως αυτό να γίνει παρηγοριά για τους δικούς σου ανθρώπους;

Ζήλευσαν οι άγγελοι το χαμόγελό σου και σε πήραν στη συντροφιά τους;

Ας σου χαρίσουν όμως τώρα ένα ζευγάρι άσπρα φτερά ν' άρχεις στον ύπνο των αγαπημένων σου, να τους παρηγορείς.

Σήμερα η καμπάνα κτυπάει για όλους μας. Ο απροσδόκητος θάνατός σου, που μας έχει συγκλονίσει, μας λιγοστεύει όλους, γιατί χάσαμε το καλό κορίτσι με την ατέλειωτη καλοσύνη, με το πλατύ χαμόγελο, με την καλή καρδιά και την πιο μεγάλη αγκαλιά. Αλλιώς το περιμέναμε το κάλεσμά σου σε αντάμωμα κι αλλιώς μας ήλθε, γιατί αλλιώς πρόσταξε ο Κύριος.

Θα σε θυμόμαστε πάντα με αγάπη, γιατί μόνο αγάπη έσπειρες στο σύντομο πέρασμά σου από τη ζωή.

Δε θα σε ξεχάσουμε Λαμπρινούλα μας, γιατί οι νεκροί πεθαίνουν μόνον όταν τους λησμονάμε.

Το χώμα της Αττικής γης που θα σε αγκαλιάσει, δε μπορεί παρά να είναι ευλογημένο, ελαφρύ και ευδιασπώ. Αιωνία η μνήμη σου.

25/01/2011

Κων/νος Αριστ. Παπακίτσος

ΧΡΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΘΗΚΑΝ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΛΑΜΠΡΙΝΗΣ ΑΝΤΙ ΓΙΑ ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΚΑΙ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ ΚΑΙ ΔΟΘΗΚΑΝ ΣΕ ΠΑΙΔΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

1. Οικογένεια Δημητρίου Βάντζου (Νονοί της Λαμπρινής)	600 €
2. Εκπολιτιστικός - Εξωραϊστικός Σύλλογος «ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ»	50 €
3. Οικογένεια Ελένης Βούδρη	50 €
4. Οικογένεια Δημητρίου Κανδρή	50 €
5. Οικογένεια Νεκταρίας Ζώρζου	50 €
6. Οικογένεια Άννας Αναγνώστου	50 €
7. Οικογένεια Κων/νου & Νότας Παπακίτσου	30 €
8. Οικογένεια Αθανασίου & Μαρίας Τσιόκου	30 €
9. Οικογένεια Βασιλείου Δ. Σκαμπαρδώνη	25 €
10. Οικογένεια Παναγιώτη Β. Σκαμπαρδώνη	25 €
11. Οικογένεια Παύλου Β. Σκαμπαρδώνη	25 €
12. Οικογένεια Γιάννας Β. Σκαμπαρδώνη - Μπάλλου	25 €
13. Γεώργιος Κων/νου Καπέλης	20 €
14. Αρβανίτου Γεωργία	20 €
15. Χρυσού Μαρία	20 €
16. Αθανασιάδου Ειρήνη	10 €
17. Βινιεράτου Ξένια	10 €
18. Γιαννάκη Γιάννα	10 €
19. Καντογιάννη Εύη	10 €
20. Ατσωνίου Τόνια	10 €
ΣΥΝΟΛΟ	1.120 €

Στη μνήμη του Βαγγέλη Μαργώνη

Στο πρόσωπό του αποτυπώθηκε η λέξη ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

«Ο Βαγγέλης υπήρξε άριστος μαθητής, άριστος Δικηγόρος, σωστός άνθρωπος, αληθινός φίλος, αλλά-προπάντων- αλύγι-στος μαχητής της Δημοκρατίας.

Στη σύντομη ζωή του ως μαθητής του Γυμνασίου Αγνάντων, αλλά και ως πολί-της δίδαξε ήθος, αγωνιστικότητα και δη-μοκρατικότητα. Για την αντιστασιακή δράση του, κατά τη διάρκεια της επταετίας (1967-1974), δικάστηκε,καταδικάστηκε, φυλακίστηκε και βασανίστηκε. Θυμάμαι τη στάση του ενώπιον του Δικαστηρίου, εκεί όπου αποτυπώθηκε στο πρόσωπό του η λέξη αντίσταση. Δεν υποχώρησε, δεν ενέδωσε, κράτησε αγέρωχο και στητό το ανάστημά του. Έτσι και στο υπόλοιπο της ζωής του. Πάντα όρθιος, ποτέ ορθούμενος. Δεν εκμεταλλεύτηκε την αντιστασιακή

του δράση, όταν άλλοι την έκαναν σημαία, γιατί απλά τη θεώρησε εκπλήρωση υπο-χρέωσής του ως πολίτης και άνθρωπος. Άλλωστε όλη η ζωή του ήταν μια αντίστα-ση: στη φτώχεια, στη χούντα, στη φειγούρα και στην επιδεξιοναμία. Άνθρωπος με πε-ριεχόμενο και καθημερινό ήθος.

Πάντοτε ήμουν περήφανος, για τον Βαγ-γέλη. Περήφανος, γιατί ήμουν συμμαθη-τής του, γιατί με τίμησε με τη φιλία του και γιατί στις δύσκολες στιγμές για τη δη-μοκρατία και τον τόπο μας αγωνιστήκαμε στα ίδια μετερίζια. Και κάτι ακόμα: τέτοιοι άνθρωποι μας κάνουν περήφανους για τον τόπο μας. Στα έλατα και στα κοτρώνια δί-νουν συναισθημάτα και ζωή οι άνθρωποι. Άνθρωποι όμως σαν τον Βαγγέλη.

Δημήτρης Α. Τούμπουρος

ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΙΚΑ - ΑΓΝΑΝΤΙΤΙΚΑ

Πραγματοποιήθηκαν οι δημαρσίσεις στο Δήμο Κεντρικών Τζουμέρκων

Στο προεδρείο του Δημοτικού Συμβουλίου εκλέχθηκαν οι **Κωνσταντίνος Βασιλείος** του Κωνσταντίνου πρόεδρος (Γαρνέλης), **Ρίζος Βασιλείος** του Δημητρίου Αντιπρόεδρος (Χασιάκος), **Σερδενέ Ελένη** του Κωνσταντίνου Γραμματέας (Καραβασίλη). **Αντιδήμαρχοι** τοποθετήθηκαν από τον Δήμαρχο Μαρίνο Γαρνέλη, οι **Χαχούλης Δημήτριος** του Ευαγγέλου (Αγνάντων), **Αηδόνη Σταυρούλα** του Κωνσταντίνου (Αγνάντων), **Δημητρίου Γεώργιος** του Χρήστου (Αθαμανίας), **Κουτσιαύτης Χρήστος** του Σωτηρίου (Αθαμανίας). Στην **ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ** εκλέχθηκαν οι Ξυνός Γεώργιος του Χρήστου (Γαρνέλης), Καραγιάννη Ευαγγελή του Γεωργίου (Γαρνέλης), Τζούμας Γεώργιος του Ιωάννη (Γαρνέλης), Μπακαγιάννης Ιωάννης του Χαραλάμπους (Γαρνέλης), Στασινός Γεώργιος του Ξενοφώντα (Χασιάκος), Σκαλτσονγιάννης Παναγιώτης του Βασιλείου (Καραβασίλη). Στην επιτροπή **ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ** εκλέχθηκαν οι Κατσούλας Κωνσταντίνος του Γερασίμου (Γαρνέλης), Κοτσιάνης Κωνσταντίνος του Χρυσόστομου (Γαρνέλης), Σιλιόγκας Γεώργιος του Περικλή (Γαρνέλης), Μαρία Μαρτινίου του Βασιλείου (Γαρνέλης), Δήμος Κωνσταντίνος του Ιωάννη (Χασιάκος), Καπέλης Όμηρος του Χρήστου (Καραβασίλη).

Μπουγιουντζί του Αλή πασά που αφορά τα Τζουμέρκα

Το κείμενο έχει ιδιαίτερη σημασία. Είναι ένα από τα τελευταία του Αρχαίου του Αλή πασά. Επιπλέον, όμως, μας παραδίδει τις σκέψεις του για την τύχη της άμυνας του και γενικότερα του εγχειρίματός του, μετά από ένα περίπου, έτος πολιορκίας και την απάλη (ήττα ή αποσκήπτση) όλων των συγγενών του.

Ανυπόγραφο και ασφράγιστο μπουγιουντζί του Αλή πασά προς τους «αγάδες και καπιτανάρεους» που βρίσκονται εκτός Ιωαννίνων και παραμένουν πιστοί στην υπηρεσία του. «Αγάδες» είναι οι μουσουλμάνοι Αλβανοί, αρχηγοί στρατιωτικών σωμάτων.

«Καπιτανάρεοι», είναι οι Χριστιανοί αρχηγοί στρατιωτικών σωμάτων.

Το έγγραφο αυτό μάλλον πρόκειται περί σχεδίου εγγραφής. Το οριστικό κείμενο στάλθηκε στους αποδέκτες του.

Ο χρόνος πρέπει να αναζητηθεί με βάση την πληροφορία περί καταστροφής των Καλοαργιών από τον σουλτανικό στρατό, η οποία τοποθετείται στις 29 Ιουνίου 1821.

Ο Αλή πασάς απαντά σε αρτζουαχλί (αίτηση, έκκληση προς ανώτερο) που του έχουν στείλει οι δικοί του και του προτείνουν κάποιες στρατιωτικές ενέργειες σε μεγάλη απόσταση από τα Γιάννενα. Ο ίδιος δε συμφωνεί και αναπροτείνει δικό του σχέδιο δράσης (τερτίπι) πλησιέστερα προς την πόλη των Ιωαννίνων, με σκοπό την αποκοπή των επικοινωνιών των πολιορκητών με την ευρύτερη περιοχή.

Το έγγραφο έχει ως εξής:

«Αγαπητοί μου αγάδες και καπητανάρε, σας φιλώ τα μάτια και σας φανερώνω ότι έλαβα το γράμμα σας και κατάλαβα τα γραφόμενά σας. [...] Τώρα όμως οπου τον εκθρόνισαν τον έχομεν και νύκτα και ήμεραν μπροστά μας δεν μας δίνει χέρι να σκορπίσωμεν τον κόσμο μας, χωρίς να ξέρωμεν σίγουρα τι γένεται; Είναι και άλλο, οπου βλέπετε μέρα με την ημέραν ο κόσμος αφανίζεται, και εμένα με πονεί η καρδιά! σας έγγραφα και προχέει ότι το χάλι των Καλαρίτων με επίκρανε πολλά. [...] Το μισό το ασκέρι να ριχθεί εις τα Κατζαναχώρια και να βοηθήσει τες Καλαρίταις και όλα εκείνα τα μέρη όπως ήμπορέσουν και το μισό, αν έρχετε το Γκοστάρη (Γκοστάρης (κακογραφία) Μπότσαρης) με του λόγου σας, να τον πάρη ο Γκοστάρης, και να βαρέσουν και την Συράκη, και σαν γένη ζάπτι και το Συράκη, και από το άλλο μέρος εις τα Κατζαναχώρια, ξέρω ότι κόβονται και η δύω η στρατιάς. Και σαν κοπούν η στρατιάς το ασκέρι αυτό το έχομεν, και όπως θέλωμεν κάνομεν ύστερα, βαρούμεν και συμμότερα, αυτό είναι το τερτίπι το δικό μου...[...] Όθεν μην μακρινύετε την δουλειά και μη κάνετε μουκαλασιά και αν τελειώση η δουλειά Συράκης, να παίνουν ύστερα και άλλοι εις τα Κατζαναχώρια...[...]

Κι αν με ακούτε εμένα τον γέροντα και αν σας χρειάζομαι, μη ητράτε άλλη δουλειά, παρά ετούτη εδώ συμμά και ύστερα όλα με την δύναμιν του θεού μας έρχονται στο χέρι, και σας παρακαλώ τώρα (;) και Τούρκους και Ρωμαιοί να κάνουνε καϊρέτι, (υπομονή) και ό,τι έχετε να κάμετε, να το κάμετε εις τούτες τες δύο ημέραις, και να μου στείλετε και απόκρισιν το τη κάμετε. Και αν περνάη καλά τού-

τος οπου έρχεται στείλε μου και κάμποσους ανθρώπους απ' αυτού, γιατί εδώ μου έχουν αρρωστήσει πολύ.

ΕΓΡΑΨΕ Ο ΤΥΠΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ

«Τα Άγναντα εν αποκλεισμού»

ΒΡΟΧΑΙ ΠΛΗΜΜΥΡΑΙ-ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΑΙ ΑΝΥΠΟΛΟΓΙΣΤΟΙ

Διακοπή συγκοινωνίας
Αναφορά ληφθείσα χθες εις το Αρχηγείον της Χωροφυλακής εξ Άρτης αγγέλλει τα εξής φοβερά γεγονότα, τα οποία συνέβησαν εις την κωμόπολιν των Αγνάντων και τα οποία δεν ανηγγέλλθησαν μέχρι τούδε, ένεκα της διακοπής επίσης συγκοινωνίας μεταξύ αυτών και της Άρτης.

Συνεχής βροχή

Από της 1^{ης} του μηνός Απριλίου μέχρι και σήμερον έπιπτε συνεχής βροχή παρακολουθουμένη και υπό καταιγίδων. Ένεκα τούτου εξεχείλισαν οι παρά την Άγναντα χείμαρροι, οι οποίοι παρασύροντες χώματα κατεκάλυψαν τα οδοίς και ούτω διεκόπη η συγκοινωνία μεταξύ των διαφόρων μερών της κωμοπόλεως.

Χωροφύλακες οίτινες εστάλησαν εξ Άρτης δι' ειδικήν υπηρεσίαν εις την Άγναντα, δεν ήδυνήθησαν ακόμη να επιστρέψωσιν, αγνοουμένης της τύχης των.

Η δημοσία οδός μεταξύ Αγνάντων και Άρτης κατέστη αδιάβατος, πλην των χωμάτων, τας οποία παρασυρθέντα υπό των σχηματισθέντων ποταμών εκάλυψαν αυτήν.

Εντός της κωμοπόλεως κατεστράφησαν πλείσται οικίαι εκ των πλημμυρών, πολλά δε κατέστησαν ακατοίκητοι.

Ο ήμισυς ναός του Αγίου Γεωργίου κατεστράφη. Επίσης κατεστράφη και το ήμισυ νεκροταφείου, παρεσύρθησαν δε υπό των υδάτων πολλά πτώματα και οστά νεκρών, τα οποία ηναγκάζοντο να περισυλλέγωσιν οι κάτοικοι. Ηναγκάσθησαν δε να εκθάψουν και τα απομεινάντα οστά και πτώματα, ίνα μη παρασυρθούν και αυτά υπό των υδάτων.

Άλλαι καταστροφαι

Εις τας αμπελούς και εν γένει τους αγρούς επήλθον μεγάλοι καταστροφαι, παρασυρθέντων πάντων σχεδόν των φυτευμένων εις αυτούς.

Επίσης έλαβον χώραν πολλά δυστυχήματα, τα οποία δεν καθορίστηκαν εισέτι.

Η βροχή εξακολουθεί

Ο αναφερόμενος αστυνόμος Άρτης προσθέτει ότι η βροχή εξακολουθεί ακόμη. Πάσα συγκοινωνία μετά των Αγνάντων είναι διακεκομμένη.

Εφημερίδα ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ 25/4/1907

Κατά κθεσινήν αναφοράν του αστυνόμου Άρτης προς το Αρχηγείον της Χωροφυλακής εις την κωμόπολιν των Αγνάντων εγένοντο εσχάτως μεγάλοι καταστροφαι συνεπεία δεκαήμερου αδιακόπου βροχής.

Πάντες οι περί τα Άγναντα χείμαρροι εκχειλίσαντες παρσύρουν αρκετάς οικίας, εκ των οποίων άλλαι μεν κατεστράφησαν εντελώς, άλλαι δε κατέστησαν ακατοίκητοι.

Σοβαράς επίσης ζημίας υπέστη και ο εκεί ναός του αγ. Γεωργίου ως και το νεκροταφείον παρασυρθέντων υπό των υδάτων πολλών πτωμάτων.

Η μεταξύ Αγνάντων και Άρτης δημοσία οδός κατέστη αδιάβατος ως εκ των χωμάτων, τα οποία παρασυρθέντα υπό των σχηματισθέντων χειμάρρων εκάλυψαν αυτήν.

Εις τους αγρούς και τας αμπελούς επήλθον μεγάλοι καταστροφαι, αιτίνας δεν εξηκριβώθησαν εισέτι, φόβος υπάρχει, κατά την αναφοράν του αστυνόμου, μήπως εγένοντο και δυστυχήματα. ΕΜΠΡΟΣ 25/4/1907

Τα παραλειπόμενα του φακελλώματος

Στο υπ' αριθ' 172 (Ιούλιος, Αύγουστος, Σεπτέμβριος 2010) φύλλο της εφημερίδας μας δημοσίευσσα άρθρο με τον τίτλο: «Ποιος κράτησε το Γυμνάσιο Αγνάντων;». Στο άρθρο αυτό προσπάθησα να δώσω απάντηση στους ευγενείς αποφοιτησάντες, οι οποίοι πρότειναν – αξίωσαν; με θέρημ να στηθεί στην Άγναντα αναδριάντας σε συγκεκριμένο καθηγητή, «σε ένδειξη ευγνωμοσύνης για την προσφορά του κ.τ.λ. ».

Διατύπωσα κάθετα τη διαφωνία μου και τη στοιχειοθέτησα με δύο επιστολές – τεκμήρια αποδεικνύοντας το άστοχο, τουλάχιστον της πρότασης.

Πρότεινα να στηθεί άγαλμα στον Γιώργο Βλάχα, μαθητή του Γυμνασίου Αγνάντων που άδικα και άδοξα έχασε τη ζωή του «μέσα στα χιόνια», στον αγώνα του

Γράφει ο Χρίστος Α. Τούμπουρος

για τη μάθηση.

Είναι αλήθεια πως το άρθρο αυτό είχε απήχηση στην πλειονότητα των αναγνωστών. Αυτό το συμπεραίνω από τα τηλεφωνήματα που έλαβα και τον αριθμό των επιστολών. Δε συνηθίζω να δημοσιεύω επιστολές που λαβαίνω, αλλά στη συγκεκριμένη περίπτωση αξίζει η εξαίρεση. Πρόκειται για δύο επιστολές που έλαβα από τον κ. Χριστόφορο Νικολό, τον «φακελλωθέντα» μαθητή. Έχοντας τη συγκατάθεση του κ. Νικολού, αποκαλύπτω το όνομά του και δημοσιεύω τις επιστολές του.

20/9/2010

Αγαπητέ Χρίστο, καλημέρα. Είμαι καλά, εύχομαι να 'σαι και σύ καλά σαν τα ψηλά βουνά. Να σου δίνει ο θεός δύναμη που με την κατάρτιση, την υπομονή και τη σοφία σου μας δίνεις έργα που θα μείνουν στην Ιστορία.

Όταν μπορέσεις στείλε μου εκείνα τα έγγραφα-νοτοκείμενα μήπως βγάλω άκρη. Θυμάμαι ότι ενδιαφερόμουν για Αστυνομία, κάποια οικοτροφεία, Ιδρύματα καθότι οι πατέρες μου ήταν πολυτέκνους. Το βέβαιο είναι ότι ο καλός αυτός κύριος... ενδιαφερόταν πολύ για μένα. Φαντάσου την απογοήτευσή του, όταν έλαβε τη συστατική επιστολή-κανονικό φακέλλωμα από τους ρουφιάνους που δεν φορούσαν την κουκούλα. Θέλω και άγαλμα. Να κάνουμε ένα άγαλμα στον Γιώργο Βλάχα, στον Ηλία ή τω Αγνώστω μαθητή του Γυμνασίου Αγνάντων. Αυτό μάλιστα.

Πολύ συγκινήθηκα διαβάζοντας στο βιβλίο σου για το Γιώργο Βλάχα. Δεν το ήξερα το γεγονός. Ίσως έλεπα. Πήρα το φτωχό μου κοντύλι και χάραξα μερικούς στίχους σαν ελάχιστο μνημόσπον στον μικρό ήρωα της μάθησης του Γυμνασίου Αγνάντων.

Γιώργος Βλάχας

Πάγωσε το κορμάκι μου και δεν αντέχω άλλο το χιόνι και η παγωνιά το βάσανο μεγάλο. Μανούλα μου κρύνω σε λίγο τελειώνω λυπάμαι που σου έδωσα τόσο μεγάλο πόνο.

.....
Δε θα μπορέσω μόνο μου στο σπίτι μου να φτάσω ζεστό φαί που μούλειψε να φάω να χορτάσω.

Τρέμω εγώ ολόκληρος και η ψυχούλα βγαίνει λίγη ζωή μανούλα μου τώρα δεν απομένει.

.....
Μην κλαις μανούλα μου γλυκειά με τους αγγέλους πάνω δώσε εσύ πολλά φιλά μ' όλους που αγαπάς. Έχετε γεια ψηλά βουνά, λαγκάδια και ραχούλες, δώσε εσύ γλυκά φιλά και στις γειτονιούλες.

.....
Αγνάντων το Γυμνάσιο το χαϊρετώ κι αυτό να τελειώσω ήθελα, δεν ήτανε γραφτά. Μικρό παιδικό θέλησε μια μέρα να προκόψει, βάσκανος μόιρα βρέθηκε το δρόμο να τον κόψει.

.....
Αφήνω γεια στους φίλους μου, θα βλέπω από ψηλά τα όνειρα να γίνουεν αληθινά καλά.

Τ' Αμπελοχώρι χαϊρετώ το όμορφο χωριό μου το αγαπούσα πάντοτε το είχα στο μυαλό μου.

Γιωργάκη ώρα καλή σου Γαλήνη νάβρει η ψυχή σου.

Ευχαριστώ. Με εκτίμηση και αγάπη Χριστόφορος

Με άλλη επιστολή του, ουσιαστικά «απολογία» θα έλεγα, μου πληροφορεί ένα περιστατικό που αποδεικνύει ότι δεν ήταν και τόσο κακό παιδί, όπως φακελλώθηκε.

«[...] Θυμάμαι μια μέρα δούλευα ζυβιγιέρα μ' έναν Αγναντίτη. Βάζαμε επάνω στη ζυβιγιέρα, σωστό φορείο, τον ασθενή, ασήκωτο κοτρώνα και την πηγαίναμε στο γιστρό-μάστορα-καλλιτέχνη. Αυτός με τη σειρά του χωρίς να νοιάζεται, αν πονάει, χωρίς αναισθητικό την πελεκούσε με το καλέμι να την κάνει όμορφη-πολύγυνη.

Ντάλα μεσημέρι, Ιούλιος μήνας περνούσαμε με τη ζυβιγιέρα κάτω από ένα ωραίο ίσκιό ενός πλάτανου. Εκεί αφήσαμε κάτω το φορείο να ξανααδύναμε για λίγο. Το λίγο όμως έγινε πολύ. Από απέναντι από το σεϊμνιστο ωραίο νεοκλασικό Δημοτικό Σχολείο κρυμμένος, σ' ένα ίσκιό βέβαια, μας έβλεπε ο Δασάρχης. Όταν τελειώσαμε μας φώναξε και μας είπε αύριο να μην πάμε για δουλειά. Το απόγευμα πήγα στον πέρα μαχαλά και βρήκα το Δασάρχη να πίνει καφέ στον Κράββαρη το καφεενείο. Του είπα ότι εγώ έφταιγα, ας με δώδεξέ με. Τον άλλο να τον κρατήσει γιατί δε φταίει σε τίποτε. Ο Δασάρχης μου είπε να πάμε αύριο για δουλειά και οι δύο. Ο ένας πήγε. Εγώ δεν πήγα κι ας μην είχα ταγήρο να καπνίσω. Δεν ξέρω γιατί δεν πήγα. Ίσως να μην ήμουν μαθημένος από καλοσύνης ή με πείραζε καμιά κουβέντα του. Κάιτοι φτωχός ήμουν περίφανος και πολύ λεύτερος. Πριν από χρόνια βρήκα στην Άγναντα τον τότε συνδεδεφο και μου είπε μπροστά σε άλλους Συνέχεια στη σελίδα 8

Συνέχεια από τη σελίδα 7 πόσο καλό του φέρθηκα τότε. Κι ας με έλεγε κάποιος παλιόπαιδο».

Αγαπητέ Χριστόφορε, δεν χρειάζεται να «απολογηθείς», γιατί κάποιος- κάποιος, το παιδαγωγικό του έργο το ταύτισαν με το φακέλλο. Ο καθένας έχει την ιστορία του, που τη συνθέτει το καθημερινό ήθος του. Και, πίστεψέ με, από ήθος και ανθρωπιά είσαι τίγκα... Άλλο με πειράζει εμένα. Αυτό που λείπει ο ποιητής:

Η ΑΝΟΔΟΣ.

Παλιέ μου φίλε
Σύντροφε των μεγάλων ημερών
Συγχώρα με που χτες, όταν καμάρωνες
Για τα καινούρια σου έπιπλα,
Εγώ σκεφτόμουν πως το καθένα
Έκρυβε κάποια υποχώρηση,
Ένα χιλιάρικο περίπου εκπορευμένης σκέψης
Που πια την πούλαγες
Χωρίς να νιώθεις την ανάγκη
Έστω να παραστήσεις τραγωδία.

T. Πατρίκιος

☆☆☆

Στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας διαβάσαμε «ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤ' ΑΓΝΑΝΤΑ» του κ. Γιάννη Κατσιογιώργου, συνταξιούχου δασκαλου, μαθητή του Γυμνασίου Αγνάντων. Ο κ. Κατσιογιώργος με γλαφυρό και λυρικό ύφος έκανε όλους να ξαναζήσουμε τα μαθητικά μας χρόνια, να αναπολήσουμε τη μαθητική μας ιδιότητα και γενικά να θυμηθούμε...

Ιδιαίτερη εντύπωση όμως έκανε η κατακλείδα της αφήγησης: «Ο νους μου φτερουγίζει στα παλιά. Νομίζω για μια στιγμή ότι ακούω τις φωνές των συμμαθητών μου στην αυλή, που τις σταματάει η αυστηρή παρατήρηση της κυράς μας –της δεύτερης μάνας μας- (Σπυριδούλα Κεφάλα) για κάποιες αταξίες μας. Μας παρέλαβε δωδεκάχρονα παιδιά με κοντά παντελονάκια απ' την αγκαλιά της μάνας μας-στα σπίτια μας επιστρέψαμε μόνο τις διακοπές-μας φρόντισε, μας περιποιήθηκε, μας συμβούλεψε, μας μεγάλωσε και μας παρέδωσε στους γονείς μας δεκαοκτάχρονα παλικάρια, γεμάτα εφόδια, έτοιμα να βγούμε στο στίβο της ζωής. Πώς να μην της αξίζει έπαινος. Ο Θεός ας αναπαύσει την ψυχούλα της!».

Ένας ύμνος για την Αγναντίτσα σπιτονοικοκυρά! Βέβαια κι άλλοι, πολλοί μαθητές εκφράστηκαν είτε εγγράφως είτε προφορικά, ευχαριστώντας από βάθους καρδιάς την Αγναντίτσα σπιτονοικοκυρά. (Θυμίζω τον Νίκο Μέγα και το άρθρο του «ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ» στο βιβλίο μου *Το Γυμνάσιο Αγνάντων, ο Πνευματικός Φάρος των Τζουμέρκων*, σελ. 399-409, την ομιλία του Ηλία Νάστου στη φετινή συνάντηση των αποφοιτητών, στην πλατεία του χωριού κ.α.).

Στη στήλη αυτή θα αναδημοσιεύσω (από την εφημερίδα *Η φωνή του Μικαλτσίου*) δυο νεκρολογίες των κ.κ. Κώστα Μπάρμπα και Κοσμά Παύλου, μαθητών του Γυμνασίου Αγνάντων για τον Χρήστο Στάμο και την Ελένη Στάμου.

Ο ΚΥΡ – ΧΡΗΣΤΟΣ ΕΦΥΓΕ...

ΗΤΑΝ το παιδί της Ελλάδας. Διηγόταν συγκλονιστικές ιστορίες, από το μεγάλο έπος του '40, με γλώσσα συναρπαστική. Ακούγαμε συναρπασμένοι. Όταν τελείωνε, έλεγε με χιούμορ: Ουπ! Δε με βλέπεις βρε γυναίκα; Ίδρωσα! Φέρε μου, λίγο νερό να πω και μια πετσέτα να σκουπιστώ λιγάκι.

Συμπνευστικός. Φωνάζε τα παιδιά να τους βάλουμε λίγα κάρβουνα στο μαγκάλι (ένα κρόνος, απομεινάρει του πολέμου). Κάνει πολύ κρύο. Έχει παγωνιά. Πώς να ξημερώσουν!

Καλόκαρδος και ανοιχτοχέρης. Τα φρούτα του και δικά μας. Να παίρνετε να τρώτε, έλεγε. Κεράσια, σταφύλια, σύκα, μήλα, ανάλογα με την εποχή.

Ακούραστος δουλευτής και σπουδαίος τεχνίτης. Ολοχρόνις στο μεροκάματα. Σφυρί, σκεπάρνι, πλάνη (ροκάνι), στα χέρια του εργαλεία δημιουργικά.

Δίκαιος, σοβαρός, γνωστικός και προπάντων σεμνός. Γελαστός και με χιούμορ τις περισσότερες φορές. Αυστηρός όμως, όταν οι συνθήκες το επέβαλαν. Διαβάζεις; Μένεις. Δεν διαβάζεις; Τα μαζεύεις και φεύγεις. Το σπίτι μου δε σε χωράει. Τι θα πω στους γονείς σου, αν μείνεις στην ίδια τάξη;

Σταδιοδρομήσαμε όλοι. Η συμβολή του θετική και ουσιαστική. Το γνώριζε και ένιωθε ικανοποίηση. Εμείς τον ευγνωμονούμε.

Διορατικός. Μας περιέβαλε με αγάπη και μας έδειξε εμπιστοσύνη. Ο χρόνος τον δικαίωσε. Νομίζω εκτιμήσαμε την αγάπη του και φανήκαμε αντάξιοι της εμπιστοσύνης του.

Ψυχραιμος. Αντιμετώπιζε τα πάντα με εύθυμη διάθεση.

«Σιδερένιος» του ευχήθηκα σε πρόσφατη περιπέτεια του. «Οχι μου απάντησε. Το σίδερο σκουριάζει. «Ασημένιος» ή «χρυσάφενιος» θέλω, που δεν παθαίνουν ποτέ τίποτα. Του το ευχήθηκα. Δυστυχώς δεν είναι στο χέρι μας. Άλλος ορίζει τις τύχες μας.

Λάτρης του κυνηγιού και του Τριόμφο (χαρτοπακτικό παιχνίδι). Λάτρης του χωριού του. Λάτρης της φύσης.

Άριστος οικογενειάρχης.

Αυτός ήταν ο κυρ-Χρήστος ο Στάμος από τα Άγναντα που στις 23 Μαΐου έφυγε από κοντά μας.

Όλοι εμείς, που στη μικρή καμαρούλα του σπιτιού του, περάσαμε μερικά από τα δύσκολα, αλλά όμορφα μαθητικά μας χρόνια (Κώστας και Λευτέρης Λαγός, Αντώνης Αλεξίου, Χρήστος – Βασίλης – Γιώργος Τσουμάνης, Κώστας Μπάρμπα, Γιώργος Μπομπογιάννης, Κώστας Κρικώνης (Νάσιος), Λαμπρινή Ανδρέου κι εγώ ο Παύλος Κοσμάς) δεν θα τον ξεχάσουμε ποτέ.

Άτυχη μόνο η ξαδέρφη μου η Φωτεινή. Ο μαύρος καβαλάρης την πήρε λίγες μέρες νωρίτερα. Θα τον προϋπαντήσει.

Κυρά Νίτσα μας, κουράγιο.

Μήτσο, Ιφιγένεια, Γιώργο, Χριστόφορε. Να είστε υπερήφανοι.

Απ' όλα τα Μικαλιτσιωτόπουλα που φιλοξενήθηκαν στο σπίτι σου:

ΑΙΩΝΙΑ ΣΟΥ Η ΜΝΗΜΗ, αγαπημένε μας Χρήστο

Κοσμάς Παύλος – Δάσκαλος

Από την εφημερίδα *Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΙΚΑΛΤΣΙΟΥ*

Τεύχος 1-2/1998

ΕΛΕΝΗ ΣΤΑΜΟΥ Η ΣΠΙΤΟΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

12 Σεπτέμβρη. Τα σχολεία έχουν μια μέρα που ανοίξαν. Η Νίτσα βγήκε αργά-αργά από το σπίτι και έκατσε στο πλατύσκαλο της εξώπορτας.

Το βλέμμα της απλάνες αγνάντευε μακριά. Και πάλι σήμασε τα παιδιά δε φάνηκαν.

Τα μάτια της ψυχής της την οδήγησαν πίσω στο παρελθόν.

Ένα χαμόγελο φάνηκε να φωτίζει το πρόσωπό της.

Τα παιδιά γύρισαν απ' το σχολείο. Είδε τον Κώστα, το Λευτέρη, το Χρήστο, τον Αντώνη, τον Παύλο, τη Λαμπρινή, το Βασίλη, το Γιώργο.

Άκουσε από πάνω απ' το σπίτι στη Ραχούλα χαρούμενες παιδικές φωνές.

Ένωσε μεγάλη χαρά.

Η απόλυτη σιωπή που επικρατούσε γύρω της την ξάφνιασε.

Όλα πέρασαν σκέφτηκε. Τα παιδιά μεγάλωσαν κι έφυγαν. Τα σχολεία έκλεισαν για πάντα. Ο τόπος ερήμωσε.

Ένα σφίξιμο ένωσε στην καρδιά της. Ένα δάκρυ κύλησε στο μάγουλό της.

Αργά-αργά σηκώθηκε και μπήκε μέσα στο σπίτι να σηκώσει το τηλέφωνο που χτυπούσε επίμονα.

Κάθισε στην καρέκλα και σήκωσε το ακουστικό.

Ήταν η κόρη της, η Ιφιγένεια. Ήθελε να μάθει τι κάνει.

Η Νίτσα της είπε πως έχει ένα πόνο στην κοιλιά, αλλά να μην ανησυχεί, γιατί θα ερχόταν ο Μήτσος να την πάρει, να την πάει στο γιατρό.

Και ξάφνου σταμάτησε να μιλάει.

-Μάνα, μάνα, φώναξε η κόρη της. Καμιά απόκριση.

Κατάλαβε πως κάτι συνέβηκε. Ειδοποίησε τους γειτόνους.

Έτρεξαν και την βρήκαν με το ακουστικό στο χέρι.

Η Νίτσα κοιμήθηκε για πάντα. Ήταν 88 χρονών.

Εμείς που ζήσαμε στο σπίτι της θα τη θυμόμαστε για πάντα.

Και είμαστε πολλά Μικαλιτσιωτόπουλα που ζήσαμε στο σπίτι της.

Μάνα δεν είναι μόνο αυτή που σε γεννά, αλλά και αυτή που σε μεγαλώνει.

Και τη Νίτσα τη νιώθαμε σα δεύτερη μάνα.

Αυτή μας κοίταζε, μας φρόντιζε σε μια τρυφερή ηλικία της ζωής μας, την εφηβική ηλικία.

Σ' ένα δωμάτιο έμεινε αυτή με τα τέσσερα παιδιά της, σ' ένα άλλο εμείς. Ποτέ δε μας ξεχώριζε.

Μας έλεγε όλα το ίδιο. Τρώγαμε όλοι απ' το ίδιο φαγητό.

«Τα δικά μου παιδιά είναι τα καλύτερα» έλεγε σε όσους ήθελαν να μας κατηγορήσουν.

Αυτή ήταν η Νίτσα. Καλοσυνάτη, γελαστή. Μεγάλη καρδιά!

Νεαρή παντρεύτηκε το Χρήστο Στάμο.

Έκανε τέσσερα παιδιά. Τα μεγάλωσε και τα σπούδασε με φτώχεια, αλλά με εργατικότητα και περηφάνια.

Έφυγε από κοντά μας ήσυχα, αθόρυβα. Έτσι όπως ταιριάζει σε ανθρώπους περήφανους και καλοσυνάτους.

Αιώνια σου η μνήμη.

Αγαπητή μας Νίτσα

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει. Ευχόμαστε και προσευχόμαστε ο πανάγαθος Θεός να σε κατατάξει εν χώρα ζώντων, εν σκηναίς δικαίων.

Για όλα τα παιδιά του χωριού μας που έζησαν στο σπίτι σου.

ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΡΜΠΑΣ

Από την εφημερίδα *Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΜΙΚΑΛΤΣΙΟΥ*

☆☆☆

Τα δυο κείμενα μου απέστειλε με ένα συγκλονιστικό γράμμα ο κ. Παύλος Κοσμάς. Μια απάντηση σε αγάπης... προσθέστε όσα θέλετε επίθετα.

Ιωάννινα 22 Μαρτίου 2010

Κύριε Τούμπουρε

Διάβασα το βιβλίο σας με τίτλο «ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΝΑΝΤΩΝ» και ομολογώ πως αναστατώθηκα ευάριστα. Κι αυτό γιατί στο παραπάνω σχολείο μαθήτευσα κι εγώ, από το έτος 1962-1968.

Αν και αρκετός χρόνος έχει περάσει από την ανάνηψή του, οι εικόνες των χρόνων εκείνων απρόσκλητες, ανάκατες και απείθαρχες χρονικά, στροβιλίζουν στη σκέψη μου. Ένδειξη ότι το πόνημά σας πέτυχε το στόχο του.

Επικοινωνώ μαζί σας για δυο λόγους:

1. Να σας επισημάνω κάτι, το οποίο εγώ τουλάχιστον ένωσα στα χρόνια της μαθητείας μου, στο εν λόγω σχολείο και δεν το είδα καταγεγραμμένο. Την αλλαγή ύψους και νοοτροπίας που οι Μακεδόνες καθηγητές έμπασαν στην τάξη. Ονόματα δε θα αναφέρω.

Χαμογέλασαν λίγο τα μαραμένα μας κειλή. Το καταραμένο διαβολοκίταπι, που και τώρα πολλές φορές με τρομοκρατεί στον ύπνο μου, το βάρβαρο εργαλείο της Ιεράς Εξέτασης, στα χέρια τους ήταν ένα απλό σημειωματάριο χωρίς καρδιακές και ψυχικές εντάσεις.

Το καταθέτω χωρίς διάθεση κριτικής, γιατί ο νοικοκύρης γνωρίζει πάντα περισσότερα.

2. Για να σας κάνω γνωστά δυο κείμενα, γραμμένα σε ανύποπτο χρόνο, απάντηση στα θύματα της εκμετάλλευσης από τους «αδίστακτους κερδοσκόπους» Αγναντίτες-τισσες.

Τα λεγόμενά τους δε με εξέπληξαν. Έτσι συμπεριφέρονται πάντα τα άτομα που στη ζωή τους έμαθαν να

Η Ελένη Στάμου και ο Παύλος Κοσμάς στο σπίτι του στα Γιάννινα

κάνουν μόνο κριτική και ποτέ αυτοκριτική. ΝΤΡΟΠΗ ΤΟΥΣ !

Ήμουνα για έξι χρόνια κάτοικος της Τσαρπουνιάς, μέλος της οικογένειας του Χρήστου και της Ελένης Στάμου και το εννοώ.

Τους αγαπούσα, τους σεβόμουν και τους επισκεπτόμουν μέχρι το τέλος της ζωής των. Πρόσχαροι, καλόκαρδοι, καταδεκτικοί. Στο ντουλάπι πάντα με περίμενε το βάζο με το γλυκό καρύδι, φτιαγμένο από τα χέρια της κυρά Νίτσας. Η κουβέντα μαζί τους φρόνηση και ψυχαγωγία. Καμάρι τους η σταδιοδρομία μας. Ολόθερμες οι ευχές για υγεία και προκοπή. Υπέροχοι άνθρωποι!!!

Ο Θεός ν' αναπάσει τις ψυχές τους.

Με τα παιδιά τους ζήσαμε σαν αδέρφια. Να 'ναι πάντα γερά και δυνατά σαν τα ψηλά βουνά.

Χαιρετισμούς στον Κώστα και την Ιφιγένεια, αν οι δρόμοι σας συναντηθούν.

Να 'σαι καλά και χαρούμενος.

Παύλος Κοσμάς, συνταξιούχος δάσκαλος, Ιωάννινα.

☆☆☆

Τι να πω εγώ. Την έδωσαν και τη δίνουν την απάντηση όλοι, όσοι διάβηκαν την πόρτα του Γυμνασίου Αγνάντων. Χιλιάδες. Τώρα, αν δυο από τις χιλιάδες αρνούνται... θα πάρουν την απάντηση στον Β'τόμο του βιβλίου μου. Εκεί θα τους καταχειρίσω για τα καλά, γιατί «η αρνησία με γυμνώνει, με λεκιάζει το ψέμα». Άνθρωποι που εκστομίζουν φράσεις ασυναρμολόγητες -σκόρπιο αμμοχάλικο-, δηλαδή αρλούμπες και παπαρδέλες, χωρίς να κυριαρχεί σ' αυτούς η σκέψη (έχουν;) και η λογική. Δεν μπορούν να «κυβερνήσουν» τρεις γραμμές από τη γλώσσα τους και θέλουν-λένε- να έχουν και δημόσιο λόγο. Τρομάρα τους...Ανεμοστρόβιλος εν κινήσει...

Γι' αυτούς ταιριάζουν τα λόγια του ποιητή:

Μες στα παλιά τα σώματά τους τα φαρμαμένα κάθονται των γερόντων η ψυχές.

Τι θλιβερές που είναι οι πτωχές

και πως βαρύνονται την ζωή την άθλια που τραβούνε.

Ο λόγος του Αντιπροέδρου της Αδελφότητας στη Γενική Συνέλευσή της

Αγαπητοί πατριώτες και φίλοι της Αδελφότητας Αγναντιτών της Αθήνας.

Ευχαριστώ που μου δίνετε το βήμα να μιλήσω γενικά για την Αδελφότητα και την εφημερίδα, αλλά και για τις δραστηριότητες που γίνονται στο χωριό κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Απ' ό,τι θυμάμαι, όταν γινόταν γενικές συνελεύσεις, γινόταν «μακελιό», γιατί εσύ και όχι εγώ, όσο για τους υποψηφίους, γινόταν σκοτωμός στο ψηφοδέλτιο.

Ναι φίλοι μου γίναμε Αθηναίοι. Φύγαμε από την Αριστοτέλους 50 και την Τρίτη Σεπτεμβρίου, φύγαμε απ' τα υπόγεια και ανεβήκαμε στα ρετιρέ.

Καλά κάναμε και μπράβο μας.

Ξεχάσαμε όμως χωρίς παρεξήγηση, την αλλαξιά, τα σφυριά και μυστηρία για άλλους, τα λίγα βιβλία, την επιθυμία μας να πετύχουμε. Πολλά, λίγα πετύχαμε. Για δέστε τα αυτοκίνητα στο χωριό, τα ανακαινισμένα σπίτια, τις μάντρες, τα κάγκελα, τις τουαλέτες, τις κουζίνες. Την πρόοδο των παιδιών, των παιδιών μας. Χαίρομαι όταν διαβάζω ότι ο γιος του τάδε, η κόρη του τάδε, η εγγονή, πέρασε στο πανεπιστήμιο, ή έγινε πετυχημένη επιχειρηματίας.

Οραία τα λέω, όμως χάσαμε την ταυτότητά μας γίναμε Αθηναίοι, ή γίναμε Ηπειρώτες. Εγώ ξέρω ότι είμαστε Αγναντιτίες, από την Ήπειρο.

Για δέστε πόσο είμαστε εδώ σήμερα, μοιάζουμε σαν τα σκόρδα, που φυτεύει η αδερφή μ' η Μαρίκα στα Ζάπια.

Εμείς οι ίδιοι και οι ίδιοι, κρατάμε «Θερμοπύλες». Πόσο θα αντέξουμε να προσφέρουμε τις υπηρεσίες μας; Βάζουμε και από την τσέπη μας.

Με λίγα λόγια θέλω να πω: «Κρατάμε».

Με την οικονομική κρίση, μη περιμένετε καλύτερες μέρες για την Αδελφότητα, χειρότερες ναι. Αν αντέξουμε και την κριτική μερικών, που δεν μας αγγίζει, θα την κρατήσουμε. Δεν υπάρχουν φίλοι μου, απ' ό,τι βλέπω πατριώτες να αναλάβουν. Πέθαναν οι καιροί, του Γιώργου Βρόντου, του Βασίλη Ζάχου, του Γιώργου Θεοδωρή, του Βαγγέλη Μαυροπάνου, του Ηλία Μπάκου, του Τάκη Φράγγου, του Κων/ντίνου Β. Νίκου, του Κώστα Μπαλατσούκα.

Ο Βασίλης Φωτόπουλος, το γένος Αηδόνη, διαμένει στα Ριζιά Πρέβεζας

Για τον Κώστα Μπαλατσούκα, έχω να πω ότι, πολλοί ήταν αυτοί, που ερχόταν απ' το χωριό κι εργαζόταν στις ψησταριές του και γύριζαν στο χωριό με κουτούμι, με λουστρίνια παπούτσια και με...βαλίτσα.

Διαβάζοντας τα πρακτικά της Αδελφότητας, άλλοτε γελάω, άλλοτε θυμώνω, άλλοτε μελαγχολώ. Αυτά και άλλα έφεραν την Αδελφότητα σε αδιαφορία. Ακόμα και τη συνδρομή που δεν ζητάμε αδιαφορούν και γι αυτή.

Ντρέπομαι στο χωριό να κρατάω το μπλόκ. Όταν με βλέπουν μας θυμούνται και τους ευχαριστώ.

Όσο για την εφημερίδα που το ξεκίνημά της έγινε από το Χρήστο Αρ. Παπακίτσο το 1976 την περιμένουν και αν δεν φτάσει μας τηλεφωνούν.

Έχω να πω η εφημερίδα διαβάζεται και για να 'χουμε «πολυφωνία», η εφημερίδα είναι ανοικτή για όλους και να γράφουν αυτό που θέλουν. Δεν περνάει αυτά τα κείμενα που βρίζουν το χωριό μας και ευτυχώς είναι μετρημένοι στα δάχτυλα, αυτοί που μάθανε γράμματα στο Γυμνάσιο Αγναντιών «πνευματικός φάρος» που λέει και ο Χρήστος ο Τούμπουρος στο ομώνυμο βιβλίο του.

Στον πρόεδρο τον Τάκη Χριστοδούλου να σας πω την αλήθεια, επειδή τον γνωρίζω από τότε, δεν τον περίμενα τόσο ζωηρό κι εδώ.

« Έρωτα παιδικά μ' για το χωριό που θάλεγε κι ο Κώστας ο Ρίζο από το Μακρύκαμπο.

– Πρόεδρε η Αδελφότητα βράβευσε πολλούς κατά καιρούς, θα βρεθούν μετά από σένα να πουν έστω και λίγα λόγια.

Συμπλήρωσε πολλά χρόνια αν και σε πετροβολούν πολλές φορές και χάρη στο ζωηρό σου χαρακτήρα δεν τους χαμπαριάζεις. Είδες πόσο είναι εύκολο να κριτικάρεις από την πολυθρόνα σου!

Δε λέω άλλα, γιατί έχουν και άλλοι σειρά.

– Κώστας Παπακίτσος.

Χάρι, είναι όλα έτοιμα για την εφημερίδα.

Ο επίτιμος, Χρήστος Παπακίτσος.

– Αυτό πρέπει να διορθωθεί.

Κώστας Καπέλης του Γεωργίου.

– Εγώ ξέρω από δέσιμο, απ' τα μπλάρια, μ' έμαθε ο πατέρας μ'.

– Βαγγελίτσα Καπέλη.

Να βοηθήσω κύριε Ζάχο. Όταν έγραφε αλήθειες «τη φάγανε».

Ο Βασίλ'ς Λέν'ς.

Αργός, αλλά με προγραμματισμό. Μετράει και το σπάγγο για οικονομία.

Η γραμματέα μας η Αντωνία Ζαλούρου το γένος Χριστοδούλου προσέχει τις αποδείξεις και καθαρογράφει τα πρακτικά. Αν και έχει πολλές υποχρεώσεις ποτέ δε λέει όχι.

Ο Γιώργος ο Κοτσίνης.

Δεν του ξεφεύγει επιταγή και ας μην υπάρχει, θα πάει στο Ταχυδρομείο να ρωτήσει. Χρήστος Τούμπουρος. Χαί-

ρομαι Χρήστο που δε χαρίζεσαι.

Γιώργος Φίλος. Ξέρω στην Αθήνα τρέχει για τα παιδιά, για το μεροκάματο. Όμως στο χωριό, χαρά στο κουράγιο του.

Γιώργο έρχονται παιδάκια από τα Γιάννενα και Άρτα μόνο να πάρουν μέρος στις εκδηλώσεις που έχουν τη σφραγίδα σου και τη σφραγίδα της Αδελφότητας.

Τη δασκάλα την Κατερίνα του Κώστα Κώστα.

Αυτή έχει ανιάτη αρρώστια με τα παιδιά.

Χειμώνα καλοκαίρι. Ξέρω εγώ!!

Νάσαι καλά Κατερίνα και σ' ευχαριστούμε.

Κώστα Βρόντος, άγνωστος για πολλούς. Καταγωγή και επίθετο απ' το χωριό μας. Παρών σ' όλες τις συνελεύσεις. Το καλοκαίρι θα βρίσκεται κοντά μας στο ψάρεμα στο Μέγα όπως δήλωσε.

Μαρίνα Αναστασίου παρούσα και την θέλουμε πιο κοντά μας.

Τα Βουνά δεν έχουν τελειωμό!!

Ακόμα θέλω να ευχαριστήσω τον Κώστα τον Ζουμπούλη, τον τυπογράφο που φροντίζει την εφημερίδα νάναι έτοιμη την ώρα που πρέπει.

Ευχαριστώ όλους που μας παρέδωσαν την Αδελφότητα. Εμείς θα βρούμε να τη συνεχίσουμε!!

Υ.Γ. Σαν Αδελφότητα και όταν εξοικονομήσουμε χρήματα ή να βρούμε διάφορους φορείς να μας βοηθήσουν, προτείνω:

1. Για να φτάσουμε μέχρι την Ανάληψη χρειάζονται «κάτοπτρα» καθρέφτες, γιατί αν συμβεί κάτι κι ανεπανόρθωτο, θα ψάχνουμε.

2. Όταν φτάσουμε στην Ανάληψη 1.200 μέτρα υψόμετρο, η θέα είναι μοναδική.

Γιατί, να μην την φέρνουμε κοντά, να τι εννοώ, αν βάλουμε ένα κυάλι, σαν αυτό που παρατηρούν την πούλια, νομίζω θα 'ναι κάτι αξιόλογο.

Εμείς σαν Αδελφότητα και μέσα από την εφημερίδα να το διαφημίσουμε και να πιέσουμε οι άρχοντες το χωριό - τοπικοί σύμβουλοι - να γίνει ο δρόμος.

Ο κόσμος έρχεται μέχρι την Πλάκα και κάνει Rafting και φεύγει, αν διαφημίσουμε και την Ανάληψη θα δούμε μια κίνηση στο χωριό.

Να μπορέσουμε όμως να φτάσουμε!!

Από τον προκρούστη, μην περιμένετε ανάσα.

Εμείς να κάνουμε κάτι. Πρόταση.

Να βάλουμε... διόδια.

Σας ευχαριστώ

Χάρης Ζάχος

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Το σπίτι της Αλεξάνδρας στο κέντρο του χωριού.

Πληροφορίες: Βασίλειος Ντίνος, τηλ. 210-2022611.

Έφυγε κι ο καφετζής

Συνέχεια από τη σελίδα 4

νανε κι όχι γι' αυτούς που έφυγαν και θα λέμε:

– Κι ο Κώστας ο Σκουληκαρίτης κλειστός!!!

Γιατρέ Κατσάνο, δεν τον πρόλαβες!!! Μήπως ήρθε αργά;

Στο καλό Κώτσιο!!!

Υ.Γ. Ξέννοι οι πελάτες στο καφενείο, ζήτησαν φραπέ με γάλα.

Η απάντηση: Φραπέ να σας φέρω, γάλα μην περιμένετε. Τώρα «μαρκαλιένται» οι γίδες!!!

Υ.Γ.2. Αθηναία απ' το χωριό η πελάτισσα.

– Εσείς κυρία τι θα πάρετε;

– Να μου κάνετε ένα καπουταίνιο.

Απάντηση απ' τον Κώστα. – Είσαι σοβαρή κυρία, μη λες «αφκόλογα».

Στη Μεταμόρφωση του Σωτήρος έγινε ο γάμος της Έφης, κόρης του Αντιπροέδρου της Αδελφότητας Χάρη Ζάχου, και του Γιώργου Τυροβολά, υποπλοιάρχου Π.Ν.

Η Αδελφότητα τους εύχεται βίον ανθόσπαρτον.

Μάχη Απ. Ντούβαλη, Ρίνα Τσιαντή, Μαρία Λιόγκα Απ. Ντούβαλη, Ελένη Αλαχμανέτη συζ. Νίκου, Αλαχμανέτης Κων. του Νικολάου, Θεοδώρα Ντεκούλη συζ. Αντώνη Τσιαντή, Αλαχμανέτης Αλέκος και Τσιαντής Αντώνιος (οικογενειακάς).

ΒΡΑΒΕΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΡ. ΠΑΠΑΚΙΤΣΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ

Την 23-1-2011 η Ένωση Ηπειρωτών Περιστερίου, κατά την τελετή της κοπής της Πίτας του 2011, βράβευσε ενώπιον μεγάλου πλήθους τον Χρ. Παπακίτσο για την πνευματική και πολιτιστική προσφορά του στην Ήπειρο και στο Περιστέρι.

Από αριστερά: Ο Δήμαρχος Περιστερίου Ανδρέας Παχατουρίδης, Νατ. Μάκκας, Π. Σιαμάντης, Ελ. Κωνσταντίνου, Χρ. Παπακίτσης Β. Τζούμας (Πρόεδρος της Ένωσης) και ο Μητροπολίτης Περιστερίου Στ. Χρυσόστομος.

Παρέστησαν ο Μητροπολίτης Περιστερίου κ.κ. Χρυσόστομος (συμπαραϊώτης μας από τη Μεγαλόχαρη Άρτας), ο Δήμαρχος Περιστερίου κ. Ανδρέας Παχατουρίδης, οι τοπικές Αρχές, Αντι-

Από αριστερά: Κ. Γκούντας, Χρ. Παπακίτσης, Νατ. Μάκκας.

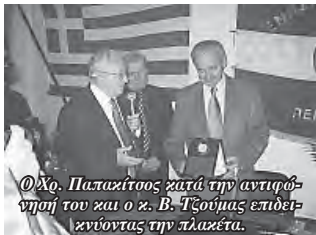
δήμαρχοι και Δημοτικοί Σύμβουλοι (μεταξύ των οποίων και ο εξ Αγνάντων καταγόμενος κ. Ευάγ. Τάτσης (εγγονός του αείμνηστου χωριανού μας Ευαγ. Κ. Τάτση, αδελφού των αείμνηστων Νίκου και Βασιλίκης Τάτση, που κατοικούσαν στον Αι-Γιώργη Μα-

Από αριστερά: Χρ. Χριστοδούλου, Χρ. Ε. Παπακίτσης, Χρ. Αρ. Παπακίτσης.

χαλά, δίπλα από την ομώνυμή τους γέφυρα.

Ο Δήμαρχος Περιστερίου αφού αναφέρθηκε στην πνευματική και πολιτιστική προσφορά του κ. Χρ. Παπακίτση στην Ήπειρο και στο Περιστέρι, ζήτησε τη συγκατάθεσή του να οργανώσει και ο Δήμος ειδική ημερίδα για να τον τιμήσει. Ο κ. Παπακίτσης στην αντιφώνησή του ευχαρίστησε την Ένωση Ηπειρωτών

Ο Χρ. Παπακίτσης κατά την αντιφώνησή του και ο κ. Β. Τζούμας επιδεικνύοντας την πλακέτα.

ορεινά και παραμεθόρια χωριά της Ηπείρου μας, φυλάσσοντας τις εκεί Θερμοπύλες της Πατρίδας μας.

Αντιφώνηση του Χρ. Παπακίτση κατά την απονομή του βραβείου από την Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών

Οι τιμηθείς με το Α΄ Βραβείο Διηγήματος Χρήστος Αρ. Παπακίτσης, αφού ευχαρίστησε τον Πρόεδρο κ. Λεωτ. Τζόκα και τα μέλη του Δ.Σ της Ένωσης, είπε μεταξύ άλλων και τα εξής:

«Παρακαλώ να μου επιτρέψετε να συγχαρώ πρώτα-πρώτα όλους τους συνδιαγωνισθέντες, διακριθέντες και μη. Η μέθεξι, με οποιονδήποτε τρόπο, στο πνευματικό γίνεσθαι, στα Γράμματα και τη Λογοτεχνία, στην πνευματική δημιουργία, γενικά, συζάνει τα άφθαρτα πνευματικά αγαθά που προσφέρονται ανιδιοτελώς, και στους δημιουργούς τους και στους χρήστες. Αυτά εξανθρωπίζουν το είδος «Ανθρώπου»! Δίνουν, ή προσπαθούν να δώσουν, προστιθέμενη αξία στον πολιτισμό, στην ανθρωπιά μας.

Θα πω και λίγα λόγια για το Διήγημά μου που έχει τον τίτλο: «**Σωτανιά αφίσσα**». Βρέθηκε στο διαγωνισμό εντελώς τυχαία. Είχε γραφεί για τη φετινή Επέτειο της 28^{ης} Οκτωβρίου. Έχω βαθιά χαραγμένες μέσα μου από τα παιδικά μου χρόνια πολλές τρομερές εικόνες από τον πόλεμο του '40 και ήθελα να τις εκφράσω και να τις προβάλω και στους νεότερους, μέσω της εφημερίδας «**Αγνάντα Αρτας**» της Αδελφότητας του χωριού μου, αλλά λόγω πληθώρας ύλης, όπως συνήθως ήνευ, το κείμενο έχασε την επικαιρότητά του, γιατί δε χωρούσε στο φύλλο που κυκλοφόρησε τον περασμένο Οκτώβριο. Έτσι, μπήκε στο συρτάρι, παρ'ότι με άλλα πολλά «συρταρωμένα» κείμενά μου. Τυχαίως τότε, διάβασα στο

περιοδικό «**Λογοτεχνική Δημιουργία**» της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών την προκήρυξη του διαγωνισμού και το υπέβαλα, απλώς για να δω πώς αξιολογούν, πώς «γραδάρουν» οι ειδικοί, οι επαίοντες τα γραπτά μου, που επί πολλά χρόνια φιλοξενούνταν σε διάφορα έντυπα. Και να, που οι ειδήμενες το αξιολόγησαν πολύ θετικά! Μακάρι να ήμουν νέος!... Η τέτοια αξιολόγηση, θα μου 'δινε γερά φτερά για να πετάξω! Ίσως και να παρφοσώκωνα τα μυαλά μου...

Τώρα, όμως, απ' όλη αυτή κρατώ την πρωτόγνωρη εμπειρία που απέκτησα. Σήμερα συνειδητοποιώσα πλήρως ότι και οι άνθρωποι της τρίτης ηλικίας, καμιά φορά, αισθάνονται και χαίρονται σαν μικρά παιδιά αλλά, με το βάρος των χρόνων τους, πατούν γερά στη γη. Γι' αυτό, το Βραβείο που απονέμεται στο Διήγημά μου, το αφιερώνω άφοβα σε όλους τους συνομήλικούς μου, με την ευχή και την προτροπή, να μη βιώσουν ποτέ παροπλισμένοι, ποτέ πρώην, αλλά να είναι στη ζωή συνεχώς παρόντες και ενεργοί και, από το μετερίζι τους, να δρουν, να δημιουργούν και να προσφέρουν ό,τι καλύτερο μπορούν, για να έχουν παντοτινό τους σύντροφο τη χαρά της δημιουργίας και της προσφοράς, που δίνει ζωή, αλλά και περιεχόμενο στη ζωή».

Ο Αντίκτυπος της Βράβευσης

1. Ο γνωστός έγκριτος Δημοσιογράφος Μπάμπης Αρτινός-Γαλιάντρας σε πολλές ιστοσελίδες και Εφημερίδες έγραψε μεταξύ πολλών άλλων και τα εξής:

Η κατάκτηση του Α΄ βραβείου διηγήματος από τον Χρήστο Αρ. Παπακίτση δεν εξείληξε κανέναν, αφού οι περισσότεροι το χαρακτήρισαν ως φυσικό επακόλουθο, έχοντας κατά νου την μεγάλη προσφορά του πολυτάλαντου δημιουργού. Χειμαρρής και η συγγραφική του πένα, μας έδωσε χιλιάδες λογογραφικά και

χιομοριστικά κείμενα, κριτικά, σχόλια, άρθρα, χρονογραφήματα, κοινωνικά θέματα, που χάρη στην έρευνα και τη γλαφυρή πένα του, παραδίδονται στις επόμενες γενιές ως πνευματική κληρονομιά και αμύθητη παρακατάληξη.

2. Βασίλης Μαθιόσβας, Δημοσιογράφος, φιλόλογος, θεολόγος, συγγραφέας έγραψε σε αρκετές ημερησίως Εφημερίδες και ιστοσελίδες:

Ο κ. Χρ. Παπακίτσης, πολυσχιδής προσωπικότητα, προκείμενος σκαπανέας της τοπικής

βιογραφίας και της ιστοριογραφίας, με τον γλαφυρό του λόγο και τον άριστο χειρισμό της ελληνικής γλώσσας, άνοιξε ήδη βεωφόρους για όλους εμάς τους νεότερους μελετητές. Τον ξέρω πολύ καλά. Δεν θέλει επαίνους. Δεν αποζητά ούτε καν το θετικό σχόλιο. Φιλόπρονος εργάτης, εργάζεται με μόνο κριτήριο και στόχο τη δημιουργία μιας παρακαταθήκης για τους νεότερους».

3. Η Εφημερίδα «**Η Φωνή των Συνταξιούχων του ΟΤΕ**» σε άρθρο της (φύλλο 239 Φεβρ. 2011) με τίτλο: **Βράβευση συναδέλφου από την Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών**, μεταξύ άλλων, γράφει για τον Χρ. Παπακίτσο:

«Η ύψιστη αυτή Πανελλήνια πνευματική διάκριση σε συνάδει με το τιμόνι του ίδιου, τον ΟΤΕ, τα ελληνικά γράμματα, την οικογένειά του και τον τόπο του, που μετέχει ενεργά στα πολιτιστικά δρώμενα εδώ και πενήντα χρόνια και γράφει στον Τζουμερκιώτικο Τύπο 33 χρόνια. Υπενθυμίζεται ότι ο Χρήστος Παπακίτσης έχει γράψει ένα χρήσιμο πολυσέλιδο βιογραφικό έργο με τίτλο: «Από τη Τζουμερκιώτικη Λαϊκή στη Λαϊκή μας Παράδοση» που εξέδωσε ο Δήμος Αγνάντων Άρτας το 2006 και εξαντλήθηκε.

Ακόμη έγραψε κείμενα για τον «Τζουμερκιώτικο γάμο» που παρουσιάστηκε ως «**Ραϊκό δρώμενο**» στο Αράχθιο Θέατρο Σκούπας, το Καθαράκαιο του 2010.

Συγχαίρουμε το συνάδελφο και τον ευχόμαστε υγεία, δύναμη και άλλες πνευματικές διακρίσεις.

Επίσης:

Για τη βράβευση του Χρ. Παπακίτση έκαναν εκτενή αναφορά οι Εφημερίδες: «**Πρωινός Λόγος Ιωαννίνων**», «**Ηχώ της Άρτας**», «**Μαχητής Άρτας**», «**Η Γνώμη**» Άρτας, «**Θεσπρωτική**», «**Ηνωμένισσας**», «**Ελευθερος Δήμος**» Περιστερίου, «**Πρώτη Περιστερίου**» και πολλές άλλες τοπικές Εφημερίδες και δεκάδες ιστοσελίδες του Διαδικτύου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δρ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΤΑΜΟΥ
ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ Π. ΛΥΚΕΙΑΡΧΗ
(Τηλ: 210-3620700 / 6948558112)
«ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΛΗΘΑΡΓΟΥΝΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ»
Έκδοση: andy's publishers (Αθήνα 2011).

Ο πολυγραφώτατος συντοπίτης μας (από τα Πράματα) Δρ. ΔΗΜ. ΣΤΑΜΟΣ, Φιλολόγος π. Λυκείου, και έγκριτος συγγραφέας, που με την πολυετή πνευματική του προσφορά προάγει την Επιστήμη, την Έρευνα, την Πρόοδο και τον Πολιτισμό, ξέρει πολύ καλά ότι όσα βιβλία και να συγγράψει κανείς, δεν είναι δυνατόν να συμπεριλάβει σ' αυτά όλους τους πνευματικούς του καρπούς, αφού μεγάλο μέρος αυτών είναι διάσπαρτο υπό μορφή μελετών, ερευνών, προτάσεων και ανακοινώσεων σε επιστημονικά περιοδικά και εφημερίδες, όπου ασφαιρούν και μαρμαρώνουν ή «**ληθαργούν**» και χάνονται ανάμεσα σε πολλά άλλα ετερόκλητα κείμενα.

Η πραγματικότητα αυτή οδήγησε τον Δρ. Δημ. Στάμο στην συγγραφή του 13^{ου}, κατά σειρά, βιβλίου του με τίτλο: «**ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΛΗΘΑΡΓΟΥΝΤΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ**». Στις 100 μεστές και καλογραμμένες σελίδες του βιβλίου αφιερώνει και επικαιροποιεί επιστημονικές αλήθειες και διαχρονικές αξίες και αναθέτει την αξιοποίηση και φύλαξη τους σε διψώντες μελετητές και γρηγορούντες φύλακες. Έτσι, η διάσπαρτη σε 18 επιστημονικά άρθρα πνευματική προσφορά του συγγραφέα, ανασύρεται από τις κτηνισμένες σελίδες των Εφημερίδων της δεκαετίας του 1980 (κυρίως από εκείνες της «**ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ**»), εμπλουτίζεται με πλούσια επιστημονική βιβλιογραφία και, αναζωογονημένη, παίρνει τη θέση που της αξίζει

στην πνευματική κιβωτό του τόπου μας. Πρόκειται για κείμενα που διατηρούν και θα διατηρούν την επικαιρότητα και τη φρεσκάδα τους, για κείμενα που δείχνουν την εμβρίθεια, τη μεθοδικότητα, την επιστημονική πληρότητα και ακρίβεια, αρετές με τις οποίες ο πολυσχιδής συγγραφέας παρουσιάζει, όπως πάντοτε, τα πολυποικίλα θέματα του βιβλίου του.

Μέσα από τις σελίδες του εξαιρετικού αυτού πονήματος, κάθε πνευματικός άνθρωπος δέχεται μηνύματα από πολλά γνωστικά πεδία με ισχυρά κεντρίσματα για έρευνα και μελέτη θεμάτων Επικαιρότητας, Πολιτισμού, Εκπαίδευσης, Δημόσιας Διοίκησης και Δικαίου. Και τα δέχεται ευχάριστα, σαν πολύτιμο δώρο, από έναν οξυδερκή στοχαστή και ερευνητή, ο οποίος διαθέτει βαθιά και πλατιά παιδεία, αλλά και θαυμαστή διεισδυτικότητα στον πυρήνα των θεμάτων. Σε αυτές τις αρετές είναι επιποτισμένα όλα τα κείμενα του κ. Δημ. Στάμου και γι' αυτό θέλουμε τον απαιτητικό και ανήσυχο αναγνώστη-μελετητή και προπαντός εκείνον που ψάχνει στις μέρες μας να βρει έναν πειθαρχημένο, εύληπτο και άριστα δομημένο «**Ελληνικό λόγο**».

Τον συγχαίρουμε και του ευχόμαστε υγεία και δύναμη, για να συμπληρώσει και να παραδώσει στη Σύγχρονη Ελληνική Γραμματεία και τη δεύτερη «**ντουζίνα**» των πνευματικών πονημάτων του.

Χρήστος Αρ. Παπακίτσης

«...Στις 6 του Νοέμβρη απολύομαι! Το λέει και η τσατσάρα μου που την ξεδόντισα. Κάθε μέρα που περνάει της θγάζω κι ένα δόντι», έγραφε στο γράμμα του ο έφεδρος λοχίας Λάμπρος Λούλας. Στο χωριό τους, το Δαφνιάκι της Πίνδου, ο πατέρας του Νίκος, η μητέρα του Γιαννούλα και ο δεκαεξάχρονος αδελφός του Κώστας πετούσαν από τη χαρά τους, όταν στις 27 του Οκτώβρη του 1940 έλαβαν το γράμμα.

- Επιτέλους τελειώνει η αγωνία μας! Σε δέκα μέρες ο Λάμπρος μας απολύεται, γίνεται πολίτης, γίνεται ώριμος άνδρας. Έστερξε το όνειρό! Ειπές τον είδα στον ύπνο μου να μπαίνει στην αυλή μας κουνώντας μια Ελληνική Σημαία, είπε ο Νίκος γεμάτος χαρά.

- Να 'ρθεί με το καλό, Παναγιά μου! είπε η Γιαννούλα και σταυροκοπήθηκε.

- Μόλις έρθει και ξεκουραστεί λίγο, θα βάλουμε μπροστά το πανωθήκωμο του σπιτιού μας και θα το φτιάξουμε, όπως το σχεδίαζε ο ίδιος. Κόβει το μυαλό του και πίνουν τα χέρια του. Είναι μάλιστα με τα όλα του!

- Θα τον βρούμε και μια καλή κοπέλα από το χωριό μας να τον παντρεύουμε, για να προλάβουμε να δούμε κι εμείς κανένα εγγόνι, συμπλήρωσε ο Νίκος.

Τέτοια περίπου σχέδια έκαναν όλοι οι Έλληνες, μέχρι τα χαράματα της 28^{ης} του Οκτώβρη του 1940. Όμως, πριν ημερώσει, ήρθαν τα πάντα κάτω. Έσπασε πόλεμος!... Το μεθοριακό φυλάκιο του Λάμπρου ήταν το πρώτο που δέχτηκε τις μανιασμένες επιθέσεις των εισβολέων. Μόνο του αντιστάθηκε για λίγο και έδωσε την ευκαιρία στους άνδρες του φυλάκιου του να υποχωρήσουν για να συμπτυχθούν στην οργανωμένη γραμμή άμυνας του λόχου τους. Εφθασαν εκεί γρήγορα και μήτηκαν στα χαρακώματα του λόχου. Η ώρα περνούσε, αλλά ο λοχίας δε φαινόταν... Οι ελπίδες για τη ζωή του άρχισαν να λιγοστεύουν...

- Πάει ο λοχίας! κρίμα στο παλικάρι!... έλεγαν θλιμμένοι οι στρατιώτες μέσα στα αμπριά και θυμωμένοι ορκίζονταν: Θα μας το πληρώσουν ακριβά οι...

Ξάφνου ακούγεται βροντερή η φωνή του σκοπού:

- Αι!... Τις ει;

- Λοχίας Λούλας Λάμπρος αποκρίθηκε μια βραχνή φωνή και μέσα από τους θάμνους της πλαγιάς του λόφου ξεμύτισε μια ανθρώπινη φιγούρα. Ο λοχαγός που ήταν εκεί και οργάνωνε τις θέσεις άμυνας με δυσκολία τον αναγνώρισε.

Κουτσάινοντας και καταματωμένος από ένα επιτόλαιο τραύμα στο μηρό, με ρούχα τρύπια από τις σφαίρες και με πρόσωπο σθαισμένο με μείγμα ιδρώτα, σκόνης και μπαρουτιού, παρουσιάστηκε στο λοχαγό του και έδωσε λεπτομερή αναφορά.

- Εύγε, λοχία! Έσωσες την Ομάδα σου και σώθηκες κι εσύ, του είπε ο λοχαγός που με θαυμασμό και περηφάνια!

- Απλώς έκανα το καθήκον μου, όπως θα το έκανε κάθε Έλληνας στρατιώτης, απάντησε ο λοχίας, ενώ ο νοσοκόμος του έδεσε το τραύμα.

Σε λίγο ο εχθρός έσπασε τα μούτρα του πάνω στην αντίσταση της ατσάλινης ψυχής των στρατιωτών του λόχου. Ο ματωμένος ακόμα λοχίας έδειξε και εκεί της ψυχής του το πύρινο!

Το ίδιο πρωινό, ίσως την ίδια ώρα, ο Νίκος Λούλας και ο

«Δάφνος Δαφνιώτης» Η ζωντανή αφίσα (Διήγημα)

Δημοσιεύουμε το διήγημα του κ. Χρ. Παπακίτσου «Η ζωντανή αφίσα» που απέσπασε το πρώτο βραβείο έτους 2010 στο διαγωνισμό ποιήσης και διηγήματος που διοργανώνει κατ' έτος η Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών (Ε.Ε.Λ.).

γιοι του Κώστα είχαν φτάσει στο μαντρί, στην άκρη του χωριού και οδηγούσαν τα λίγα προβατάκια τους στο βοσκοτόπι, στην πλαγιά της διπλής ραχούλας. Αξάφνα, ξεπρόβαλαν στον ορίζοντα μερικά αεροπλάνα και αφού έκαναν μερικές στροφές, άδειασαν καταπάνω τους τις βόμβες που κουβαλούσαν.

Οι τρομερές εκρήξεις ταρακούνησαν το χωριό και το έπνιξαν στη σκόνη. «Θεέ μου!... Πόλεμος!... Πόλεμος!... Τα παιδιά μας!...», φώναζαν οι άνθρωποι και έντρομοι έκαναν ονομαστικό προσκλητήριο των δικών τους.

Νίκοο, Κώσταα, φώναζε και η Γιαννούλα, όταν είδε μερικά από τα προγκιμένα πρόβατά τους να φτάνουν ασυνόδευτα στο χωριό. Δυο-τρία ήταν ματωμένα και κούτσαιναν. Τα πολλά «έμεναν στον τόπο» μαζί με το Νίκο και τον Κώστα, εκεί στο βοσκοτόπι!... Ήταν τα πρώτα αθώα θύματα του πολέμου, της θορυβώδους...

Την άλλη μέρα, στην κηδεία τους, «ράγισαν ακόμη και οι πέτρες»!... Από τους θρήνους και τους οδυρμούς, τις κατάρες και τους αναθεματισμούς, αντηχούσαν οι χαράδρες και οι ρεματίες. Ούρλιαζαν, έκρωζαν και τιτίβιζαν λυπητερά και αυτά ακόμη «τα άγρια και τα ήμερα του βουνού και του λόγου». Τα δάκρυα έτρεχαν ασαμάτιστα από εκατοντάδες ζευγάρια μάτια και έλιωναν τις νιφάδες του χιονιού, που εκείνη την ώρα έπεφταν σαν άσπρα ρομποτάκια, λες και οι Άγγελοι έβριαν από ψηλά στους αδικημένους...

Η καμένη η Γιαννούλα σταμάτησε απότομα τους σπαργμούς, τα μαλλιοτραβήγματα της και το ανατριχιαστικό μοιρολόι της!... Ο κόσμος έδωσε γύρω της και σωριαστική ανάσθητη.

Ο Πρόεδρος, χάνουμε και τη Γιαννούλα; ρώτησε ο Πρόεδρος ταρμαμένος.

- Θα συνέλθει! τέτοιο αστροπελίκι που τη θάρσε... καλά που κρατάει ακόμα την ψυχή στα δόντια της, αποκρίθηκε εκείνος.

Από το ίδιο κιάλας θράδυ η Γιαννούλα τό 'πιασε δύτλα από το διπλό τάφο των αγαπημένων της. Μέχρι τα «σαράντα» τους δεν ξεκολλούσε από εκεί. Τους μιλούσε συνεχώς και τους ρωτούσε, αν θέλουν κάτι, αν κρύνουν, αν πεινούν, αν συνάντησαν το Λάμπρο τους, αν έμαθαν πότε θα έρθει, αν... αν... αν... πολλά αναπάντητα αν... Σταματούσε το παραλήρημά της μόνο όταν πλησίαζε στο διπλό σταυροδρόμι κανένα διαβάθρι. Έτρεχε προς τα εκεί, τον σταματούσε και τον ρωτούσε:

- Καλέ κύριε, μήπως είδες το λοχία Λάμπρο Λούλα;

- Όχι, κυρούλα μου, δεν πέρασε στρατός από το χωριό μας, απαντούσε ο στρατοκόπος κουνώντας με συμπάθεια το κεφάλι του.

Κυρίως όμως σταματούσε τους στρατιώτες που βιαστικά διάβαιναν από εκεί για να πάνε στο μέτωπο. Παρατηρούσε προσεκτικά έναν-έναν, μήπως δει και το γιο της ανάμεσά τους. Θερμοπαρκαλούσε να την πάρουν μαζί τους για να ψάξει να τον βρει.

- Δυστυχώς, εμείς πάμε αλλού, της έλεγαν εκείνοι με κατανόηση.

Σ' ένα περίπου μήνα έφτασε γράμμα του Λάμπρου προς τον πατέρα του. Ο ταχυδρόμος και ο Πρόεδρος έτρεξαν στο Νεκροταφείο.

- Κυρά Γιαννούλα, γράμμα από το Λάμπρο, της είπε ο Πρόεδρος.

- Άνοιξε το και διάβασέ το δυνατά να τ' ακούσουμε όλοι. Καρτερούν να μάθουν νέα και οι ψυχούλες εδώ μέσα, είπε η Γιαννούλα δείχνοντας τον τάφο.

Ο Πρόεδρος το άνοιξε και διαβάει: «Κάπου στα Βορειοηπειρωτικά βουνά, 17-11-1940. Σεβαστοί μου γονείς και αγαπητέ μου αδελφέ. Είμαι καλά. Μην ανησυχείτε. Θα γυρίσω γρήγορα με τη νίκη. Σας φιλώ, Λάμπρος».

- Άκουσε Νίκο, άκουσε Κώστα; Ο Λάμπρος έρχεται με μια Νίκη. Τη βρήκε, φαίνεται, ο λεβέντης μας τη νύφη και έρχονται εδώ να στεφανωθούν. Τι χαρά! Τι χαρά! Νίκη έλεγε και τη μακαρίτισσα τη μάνα μου. Μακάρι να τ' άκουσε κι

αυτή τα νέα εκεί στον Παράδεισο, για να χαρεί μια στάλα...

Σε καμιά δεκαριά μέρες από τότε, ένας αγγελιοφόρος της στρατιωτικής φρουράς της περιοχής, κρατώντας φάκελο με την ένδειξη «Απορρίπτον-Εξαιρετικούς Επείγον» πέρασε από το Ταχυδρομείο του χωριού για να του πουν που θα βρει κάποιον από τους οικείους του λοχία Λάμπρου Λούλα.

- Στο Νεκροταφείο είναι όλη η οικογένεια: πατέρας και γιος μέσα στον τάφο και απένω, «πεθωμένη η άσφατη», η σύζυγος - μάνα, είπε με συντριβή ψυχής ο ταχυδρόμος, που κατάλαβε ότι η συμφορά τρίτωσε... Σε λίγο έφτασαν εκεί μαζί.

Η Γιαννούλα αφήνοντας απ' την αγκαλιά της τον ξύλινο σταυρό του τάφου, πήρε το φάκελο, τον άνοιξε και τρέμοντας σύγκορμη άρχισε να συλλαβίζει: «Λοχίας Λάμπρος Λούλας, έπεσαν ηρωικάς την 20-11-1940. Η δόξα εστεφάνωσε αυτόν. Πατρίς ευγνωμονούσα, ανώμασεν δεσπόζον της Κορυτσάς ύψωμα, Λόφον Λοχία Λάμπρου Λούλα. Θρηνούντες τον ήρωα μεθ' υμών. (Υπογραφή) Μέγαρχος». Προφέροντας τραυλά τις λέξεις-κεραυνούς του μηνύματος έδοθη... Είδαν κι έπαθαν οι μαντατοφόροι να την κάνουν να συνέλθει... Όταν άρχισε ν' ανοίγει τα μάτια της, ήταν αγνώριστη! Δεν της είχε μείνει αναλλοίωτο κανένα από τα χαρακτηριστικά της. Τα μάτια της θοά και αγριμένα, το πρόσωπό της γλωμώ και ζαρωμένο, το στόμα ματωμένο από το γλωσσόδαγκωμά της. Κουνώντας με δυσκολία τη γλώσσα και τα αιματοθαμμένα χείλη της, ψιθύρισε:

- Ακούσατε;... Ο Λάμπρος μας στεφανώθηκε!... Το λέει και ο Μέγαρχος! Μόνο που υπέρδεψε το όνομα της νύφης της Νίκης και όχι τη δόξα έγραφε ο Λάμπρος ότι θα έφερνε... Να, το γράμμα το έχω εδώ στον κόρφο μου! λέτε να έχει δυο ονόματα;

Τα μεσάνυχτα εκείνης της βραδιάς το χωριό αναστατώθηκε!... Δεν ήταν αιώδες εκείνης οι νύχτες... Από την ψηλότερη ράχη του χωριού ακούγονταν κραυγές μακρόσυρτες και απεγνωσμένες. Μερικές νεαρές κοπέλες αναγνώριζαν τη φωνή της χαροκαμένης μάνας.

- Η κακομοίρα η Γιαννούλα φωνάζει το Λάμπρο της...; είπαν με συμπόνια.

Άκουγε, η δυστυχισμένη, τον αντιλαλό της φωνής της, ανακατεμένο με το βουητό της κατεβασιάς του πλησίον της χειμάρρου και νόμιζε ότι αποκρίνεται ο γιος της!... Κάθε φορά που επέστρεφε στο Νεκροταφείο, έσκυβε στην πλάκα του τάφου και έλεγε:

- Νίκο μου, Κώστα μου, έρχεται ο Λάμπρος μας. Του έκρεψε και μου αποκρίθηκε. Άκουσα και μια γυναικεία φωνή. Φαίνεται πως έρχεται με τη Νίκη, τη νύφη μας και με το σόι της. Πρέπει να συγγιρίσουμε το σόι μας...

Αυτή την ελπίδα ανανέωνε κάθε φορά που άκουγε μέσα στα άγρια μεσάνυχτα την ηχώ της φωνής της. Δεν ήταν όμως λίγες οι φορές που γύριζε αποκαμωμένη και απελπισμένη. Η πυκνή καταχνιά, τα μουμπουρινά, οι χιονοθύελλες και τα βρολάγια ρουφούσαν τον αντιλαλό και μαζί μ' αυτόν και τις ελπίδες της.

Μια τέτοια άγρια βραδιά σταμάτησαν απότομα τα μακρόσυρτα ξεφωνητά της Γιαννούλας. «Τα έντονα καιρικά φαινόμενα» έπνιξαν τη φωνή της. Έβαλε τα δυνατά της, φώναζε για ν' ακουστεί ως το Θεό, αλλά οι χαράδρες και οι ρεματίες δεν απαντούσαν... Το Λάμπροοοο, ουουου, δεν ξανακούστηκε...

Μια εκθαμβωτική αστραπή έφερε το Λάμπρο μπροστά της! Τον είδε να την πλησιάζει απ' τον γκρεμό με ανοιχτές τις αγκαλιές του! Άνοιξε κι αυτή τις δικές της και τρέχοντας προς το μέρος της οπτασίας γκρεμίστηκε... Το πρωί τη θρήκαν οι χωριανοί της στην πλαγιά του λόφου, ανάμεσα στους θάμνους.

Σε μερικούς μήνες οι χωριανοί υποδέχονταν λίγα-λίγα τα παλικάρια τους. Πολλά ήταν σασκαμένα. Μερικά έλειπαν. Ανάμεσα στους απόντες και ο Λάμπρος... Ο τελευταίος φαντάρος που επέστρεψε, διηγήθηκε τα κατορθώματα του Λάμπρου, λέγοντας: Στην κορυφή ενός ψηλού λόφου της Κορυτσάς, υπάρχει ένας ξύλινος σταυρός που γράφει: «Λόφος Λοχία Λάμπρου Λούλα. 20-11-1940». Περνώνας το τάγμα μας από εκεί, ακούστηκε το παράγγελμα του Διοικητή: Προσοχή!... Ο ίδιος χαϊρέτης, νονάσις, φίλησε το σταυρό και με δάκρυα στα μάτια είπε: «Ο λοχίας Λάμπρος Λούλας ήταν λεοντοκαρδός! Μόνο του κράτησε ολόκληρο λόγο και έσωσε τους άνδρες της Ομάδας του. Όμως, σε λίγο οι οθίδες των κανονιών και οι βόμβες των αεροπλάνων ανασκάψαν το λόφο. Μια καταματωμένη τσέπη χλαίνας έκρυβε μέσα της την ταυτότητα του λοχία. Μόνο αυτό το σημάδι απέμεινε από το παλικάρι»!...

Τα λόγια αυτά χαραχτήκαν αργότερα στη μαρμαρίνη προμετωπίδα της αψίδας που έστησε η Κοινότητα Δαφνιάκιων Λαϊκών στην είσοδο του χωριού. Όλοι άφηναν εκεί ένα λουλούδι και όλοι θούρκωναν μαθαίνοντας τις περιπέτειες, τα ανδραγαθήματα και το ένδοξο τέλος του παλικαριού. Όλοι στο χωριό ένιωθαν περίφανοι για τον λεοντοκαρδο χωριανό τους!

Οι φρικιαστικές, όμως, διηγήσεις για άταφους νεκρούς που βρικολλούσαν, για αίμα σκοτωμένων που βογκούσε, για πεθαμένους που ξαναπερνούσαν απ' όπου είχαν περάσει ζωντανοί και για άλλες τέτοιες λαϊκές δοξασίες, τρώζαν τα γυναικόπαιδα και τα έκαναν να κλείνονται στα σπίτια τους πριν σουρουπώσουν.

Τέτοιες διηγήσεις τριβέλιζαν το δυο δυο ορφανών κοριτσιών και επικαιροποιήθηκαν μέσα τους ένα μαγικό ζαββατόβραδο που πήγαν στο Νεκροταφείο ν' αναψούν το καντήλι στον τάφο του πατέρα τους. Είδαν μια σκιά να τρεκλίζει ανάμεσα στα μνήματα και άκουσαν δογκητά και αναθεματισμούς. Τους «κόπηκαν τα ήπατα». Χιλές απ' την τρομάρα τους επέστρεψαν τρέχοντας στο σπίτι τους, κλειδωπαρθώθηκαν και, με τρεμμένη φωνή, άρχισαν να διηγούνται στους δικούς τους τα

Συνέχεια στ σελίδα 12

ΑΓΝΑΝΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Το Ψύρισμα

Στα παλιότερα τα χρόνια υπηρετούσε στο Γυμνάσιο Αγνάντων κάποιος Γυμνασιάρχης, που δεν τα κατάφερε να ξυριζόταν μόνος του και γι' αυτό είχε κανονίσει μ' έναν απ' τους τρεις-τέσσερις κούρες, που διέθετε τότε το χωριό να έρχεται τακτικά στο δωμάτιό του να τον ξυρίσει.

Έπρεπε κάθε φορά να χτυπάει την πόρτα του Γυμνασιάρχη ακριβώς την καθορισμένη ώρα και, για να του ανοίξει, να λέει τ' όνομά του και την ιδιότητά του. Αν χτυπούσε γρηγορότερα, ο Γυμνασιάρχης δε θα του άνοιγε και θα έπρεπε υποχρεωτικά να ξεροσταλάξει όρθιος απ' έξω, μέχρι να φτάσει ακριβώς η ώρα του ραντεβού του, να ξαναχτυπήσει και τότε να του ανοίξει. Αν δε καθυστερούσε-αλιμονό του!-θ' άκουγε τα «εξ αμάξης» για την καθυστέρηση του.

Κάποτε, κάποιος σοβαρός λόγος υποχρέωσε τον κούρεα ν' απουσιάσει για δυο-τρεις μέρες στα Γιάννενα. Έτσι, συμφώνησε με το Γυμνασιάρχη να τον στείλει κάποιον άλλον κούρεα να τον ξυρίσει.

Ο νεαρός κούρεας, λοιπόν, που θα τον αντικαθιστούσε και που για πρώτη φορά θα ξυρίζε το Γυμνα-

σιάρχη, ετοιμάστηκε, τύλιξε σε μια καθαρή άσπρη πετσέτα τα ξυριστικά του εργαλεία και δασκαλεμένους απ' τον άλλον κούρεα χτυπάει ακριβώς στην ώρα του την πόρτα του Γυμνασιάρχη.

-Τις και ποιος; ακούγεται από μέσα η βραχνή φωνή του Γυμνασιάρχη.

(Με το τίς ο Γυμνασιάρχης απαιτούσε απ' τον κούρεα να πει τ' όνομα του και με το ποιος την ιδιότητα του, το επάγγελμά του).

-Ο κούρεας! του απαντάει απ' έξω ο νεαρός.

Άνοιξε η πόρτα και ο Γυμνασιάρχης βλέποντας τον κούρεα με τα ξυριστικά σύνεργα στα χέρια δυσκολεύεται να παραδεχτεί ότι αυτός ο νεαρός είναι πράγματι κούρεας. Γι' αυτό και τον ξαναρωτάει:

-Τι είσθε εσείς; Κούρεας;

-Μάλιστα, κύριε Γυμνασιάρχα.

Και παρατηρώντας τον ερευνητικά από πάνω ως κάτω αποφαινεται κουνώντας το κεφάλι του:

-Κούρεας ή... αλμπάνης; Μάλλον...τρίκερ!

Κόκκαλο ο κούρεας. Τώρα, δεν ξερω, θα σας γελάσω, αν τελικά ο Γυμνασιάρχης δέχτηκε το ψύρισμα από τον...

Τρίκερ! ή όχι.

Γιάννης Κατακλιωργός
Συνταξιοχικός Δάσκαλος

Μνήμη παλιά, αγαθή, που ολόμπροστα προβαίνει

Είναι αλήθεια ότι ο άνθρωπος στη ζωή του μπορεί να αηδίζει απόψεις, ιδέες, ακόμη και κοσμοθεωρία. Τις εντυπώσεις όμως που σχημάτισε βιωματικά από την παιδική του ηλικία, δεν αηδάζει με τίποτε, όσο κι αν η απόσταση γίνεται –χρονικά τουλάχιστον– μακρινή, όσο κι αν ο χρόνος με το σφουγγάρι του σβήνει τα πάντα. Εκεί, μένουν σταθερές και αδιάλυτες. Λες και τοιμεντοποιοίθηκαν.

Και μείς, σαράντα τόσο χρόνια, θυμόμαστε!

Μικρά παιδιά, μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Αγνάντων, όσες φορές κι αν πήγαμε στο σπίτι της, και πήγαμε πολλές, πάντοτε γι' αυτήν ήμασταν καλοδεχούμενοι. Πάντα σ' αυτήν κυριάρχουσε το χαμόγελο, μαζί με τη ζεστή υποδοχή. Υπομονετική και καταδεκτική, μας υποδεχόταν με χαρά και ντομπροσούν. Με το αγαθό μας βέγμα δεν διαπιστώσαμε ποτέ βαρεμάρα. Και πάντοτε, -το σπουδαιότερο-, είχε για μας εκείνο το περίφημο το νερατζάκι. Ήταν κανόνας. Στη Μαρίνα για νερατζάκι. Τη γλῦκα του ακόμα τη νιώθουμε στα χείλη μας.

Το ίδιο γλῦκα ήταν και τα λόγια της, οι συμβουλές της. «Να διαβάσετε, να γίνετε καλοί άνθρωποι». Η κοινωνικότητά της μοναδική. Παντού και πάντα σε γιορτές, γάμους, βαφτίσια, κηδείες κτλ. Πρωτοστατούσε. Κυρία με τα όσα της. Αληθινή μάνα, σπουδαία σύζυγος, μοναδική νοικοκυρά. Ατόφιος άνθρωπος.

Ήταν η Μαρίνα η αδικαχημένη σύζυγος του μπάρμπα Κώστα Κώστα, το γένος Κωνσταντίνου Τσιαντή. Έφυγε (30 Αυγούστου 1965) ποῦ γρήγορα από κοντά μας. Έχασε τόσο γρήγορα και άδικα τη ζωή της. Έμεινε όμως για πάντα μαζί μας, τρυφερή κι αξιοπρεπής. Τα παιδιά της τ' βάσω, ο Γιώργος και ο Δημήτρης πανόξιοι συνεχιστές. Ο μπάρμπα Κώστας πάντα αξιοπρεπής!

Άφησε σπουδαία παρακαταθήκη...

Να με θυμόσαστε -είπε. Χιλιάδες χιλιόμετρα περπάτησα χωρίς ψωμί, χωρίς νερό, πάνω σε πέτρες κι αγκάθια, για να σας φέρω ψωμί και νερό και τριαντάφυλλα.

Την ομορφιά

Ποτές δεν την πρόδωσα. Όλο το βίός μου το μοίρασα δίκαια.

Μερτικό εγώ δεν κράτησα. Μ' ένα κρινάκι του αγρού

τις πιο άγριες νύχτες σε φώτισε. Να με θυμάστε.

Δεν ξεχνιούνται αυτοί οι άνθρωποι!!!

Ας είναι το μικρό-ταπεινό τούτο σημείωμα ένα μνημόσυνο για την καλοκάγαθη κι άτυχη αυτή γυναίκα. Τη Μαρίνα.

Χρίστος Α. Τούμπουρος

Η φωτογραφία τραβήχτηκε στην είσοδο του Δημοτικού Σχολείου Αγνάντων -που σήμερα δεν υπάρχει-την Άνοιξη του 1940 μετά από μία εκδήλωση. Οι επίσημοι που πήραν μέρος στην εκδήλωση είναι: Από αριστερά 1) Η κυρία Εύα Κούλια, δασκάλα του Δημ. Σχολείου Αγνάντων, Ευθραία, 2)ο κύριος με την καμπαρντίνα, ο καθηγητής Γεώργιος Χριστόδουλος από το Καλέτζι, 3)ο κύριος που κάθεται ο δασκός Υπάλληλος όλης της περιοχής Κ. Ζαλοκώστας, 4)ακολουθεί ο καθηγητής Χρίστος Φαρδέλας θεολόγος, Διευθυντής του Ημιγυμνασίου από το χωριό Σικιές Άρτας, 5) δίπλα του ο Ειρηνοδίκης Αγναντων Παπαχριστόπουλος Σπιριδών, 6) ο κύριος με την τραγιάσκα και την αγκλίτσα είναι ο Νομάρχης Άρτας Παναγιώτης Βασιλάκης, αν θυμώμαι καλά, 7) ο Πρόεδρος της Κοινότητας Αγναντων Χριστόδουλος Φλούδας, 8) ο Δ/τής του Αστεναρικού τμήματος Αγναντων Μηνάς Καφεντζάκης, Αν/στής 9) ο αμέσως επάνω με το χέρι του σε ένα μαθητή ο καθηγητής Γ. Πριόβολος φυσικός από το Αίγιο 10) ο διπλανός κύριος με την γραβάτα. ο καθηγητής Κων/ντίνος Χριστιδής φιλόλογος από τους Σκιαδάδες Βουργαρελίου και 11) Ο Χωροφύλακας που φοίτησε και στις δύο τάξεις του Ημιγυμνασίου, και αν θυμώμαι καλά λεγόταν Λάζαρος... και θα γινόταν Ιερέας, όπως έλεγε. 13) οι μαθητές που είναι όρθιοι πίσω είναι της Β τάξης του Ημιγυμνασίου το οποίο μετά από αυτούς καταργήθηκε. Οι μαθητές που κάθονται είναι του 8/ταξίου Γυμνασίου που μετονομάστηκε ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΝΑΝΤΩΝ.

Ο ΑΡΧΟΝΤΑΣ

«Καλώς τον άρχοντα». Αυτό το προσωνύμιο του είχαμε δώσει. Αυτό ακουγόταν όταν, προχωρημένη πια ώρα, έφτανε στο πανηγύρι. Ποιο πανηγύρι, δεν έχει σημασία. Σ' όλα. Τ' Αι Λιος, του Σωτήρος, της Παναγίας, στο Παλιοχώρι, Κουκουλία, Γραικικό, Μ'χούστ' και πάει λέγοντας. Ήταν η εποχή που θεωρούνταν βαρύτατο έλλειμμα η τυχόν πανηγυρική απουσία μας. Σαν τις γιαγιάδες κάθε καλοκαίρι στα λουτρά Αιδηψού. «Θέλω κι άλλα τέσσερα πάνια να κλείσω για φέτος. Να δούμε εκείνα τα έρμα τα αρθρικά θα πάθουν τον χ' μωρό». Κι όταν η παρουσία μας έφτανε στα –άντα- πανηγύρια, (τότε μόνο θεωρούνταν ότι

είχαμε πολιτιστικό-ψυχαγωγικό πλεόνασμα για το χειμώνα), άκουγες: «έκλεισα για φέτος. Με το νέο έτος θα αρχίσουμε να μετράμε».

«Καλώς τον άρχοντα». Άρχοντας αληθινός. Άρχοντας των πανηγυριών. Γνώστης κάθε τραγουδιού. Φίλος όλων των μουσικών. Με το μικρό τους όνομα τους φώναζε. Αννούλα, Γιαννάκης, Βασιλάκης κ.ο.κ. Ήξερε τους πάντες και τα πάντα. Κατατοπισμένος και στη δεξιότητα του καθενός. Χοντρά γυρίσματα ο τάδε, άριστος στα Ξηρομερίτικα ο δέινα, φοβερός στα Ηπειρώτικα ο Βαγγελάκης κ.ο.κ. Υπερείχε όμως όλων αυτών. Στο δαχτυλίδι. Τέτοιο δαχτυλίδι κανένας μουσικός δεν έχει.

«Καλώς τον άρχοντα, άρχησε», του είπε κάποιος σ' ένα πανηγύρι. Και να η απάντησή του. «Περίμενα να φύγει ο άμαχος πληθυσμός. Τα γυναικόπαιδα.

Αν και καλά θα ήταν οι γυναίκες να κάθονταν τέτοιες ώρες εδώ, για να δουν τι τραβίμε εμείς οι ξεγυμναστές». Ατέλειωτα τα ευφυολογήματά του.

Άρχοντας και στο φαγητό. Πάντοτε έδινε νωρίς –τηλεφωνικά– την παραγγελία του. Προ αφίξεως. «Δύο κιλά παιδάκια, δύο κεφαλάκια, σαλάτες αρκετές...». Για ποτό δεν χρειαζόταν παραγγελία. Πίναμε και το νερό μας «ουζωμένο», όπως άλλοι και το ούζο τους νερωμένο.

Και χαράματα ο άρχοντας έστηνε το χοροστάσιο του. Βάραγε το κλαρίνο. «Αργά», ύστερα «πιο αργά» και στο τέλος «ακίνητα». Και ο χορός δίχως φιγούρες εγωλατρίας, αληθινή εκδήλωση ενδιάθετης βούλησης. Και στο τέλος «βάραγε» το συναίσθημα, που εκδηλωνόταν με το κλάμα. Κλάμα να δουν τα μάτια σας. Κλάμα στα πανηγύρια, φυσικά και δε συ-

νηθίζεται. Ήταν, όμως, τόσο εκφραστικό, τόσο λυρικό, τόσο όμορφο! Κι αφού, τέλος πάντων, είχαμε πει όλο το Βόσπορο, άρχιζε η διαδικασία της επιστροφής. Με οποιοδήποτε μέσον. Συνήθως με τα πόδια. Ενίοτε χρησιμοποιούσαμε το καρότσι του Λεμονιά. Και στο καρότσι, αληθινός άρχοντας!

Και επειδή ο άνθρωπος δε διαμερισματοποιείται, άρχοντας είναι και στις υπόλοιπες εκδηλώσεις της ζωής του. Ούτε να τον χαϊρετίζουν δεν προλαβαίνει. Πρώτα θα σε κερσέει και μετά θα σε ρωτήσει τι κάνεις. Για όλους έχει τον καλό λόγο. Με κανέναν ποτέ δεν άλλαξε κουβέντα σε έντονο ύψος. Πάντα με το χαμόγελο. Άρχοντας αληθινός, δηλαδή ΠΑΠΑΚΙΑΣ.

Να'σαι καλά, φίλε Παπάκια.

Χρίστος Α. Τούμπουρος

Συνέχεια από τη σελίδα 11

καθέκαστα.

Ξάφνου, ακούστηκε στο καλντερίμι ξηρός και ασυγχρόνιστος θηματοστός. Κράτησαν όλοι την ανάσα τους και με ανοιχτό το στόμα αβουγκράζονταν...

«Ναι!... Κάποιος πέρασε και τώρα χτυπά την πόρτα του Τηλεγραφητή», είπαν.

- Ποιος είναι; ακούστηκε φοβισμένη η φωνή του κυρ-Αριστέδη.

- Εγώ, ο Λάμπρος Λούλας, αποκρίθηκε ο νυχτερινός επισκέπτης.

- Ο Λάμπρος της Κυρά-Γιαννούλας; ρώτησε ξαφνιασμένος ο νοικάρης τηλεγραφητής.

- Ναι!... Της Γιαννούλας και του... Νίκου, ο αδελφός του... Κώστα, αποκρίθηκε εκείνος. Του άνοιξε, αγκαλιάστηκαν και, μέσα σε αναφιλητά, έσμιξαν τα δάκρυά τους.

- Λάμπρο, δεν μπορείς να φανταστείς πόση χαρά μου δίνει απόψε! Η επιστροφή σου λιγοστεύει κατά μία τις συμφορές που βρήκαν την οικογένειά μας.

- Τις ξέρω... τις ξέρω... Μου τις είπαν οι δικοί μου στο Νεκροταφείο απ' όπου πέρασα για ν' ανάψω το καντήλι του παππού μου. Πήγα ν' ανάψω ένα και ανάψω τρία!... Ωστε στις 28 του Οκτώβρη!... Εκείνη την καταραμένη μέρα... Η μάνα μου πού είναι; Είναι καλά; Μήπως δεν ακούει; Χτυπούσε στον κωφό την πόρτα;

Πριν προλάβει να απαντήσει ο κυρ-Αριστέδης, ακούστηκε στην εξώπορτα η φωνή του Προέδρου. Περνώνας από εκεί κατάλαβε πως κάτι συμβαίνει στο σπίτι του εγγένου Τηλεγραφητή. Όλο το βράδυ δεν έκλεισαν μάτι' ξεγύμνιασαν κουβεντάζοντας οι τρεις τους.

«Δάφνος Δαφινιώτης»*

Η ζωντανή αφίσα (Διήγημα)

Ο Λάμπρος έμαθε λεπτομερώς όλες τις συμφορές της οικογένειάς του και διηγήθηκε και τις δικές του περιπέτειες ως την ώρα που οι θόμβες όργωναν το λόφο. «Από τότε και για πάντα περίπου μήνες δεν ήξερα ποιος είμαι και πού θρισκόμουν... Πριν δέκα μέρες θυμήθηκα το όνομά μου και το είπα και στους υπεύθυνους του Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης», συμπλήρωσε με λυγμούς.

Το απόγευμα της ίδιας μέρας στον προθάλαμο του Ψυχιατρείου της περιοχής έγινε το θαύμα: Η Γιαννούλα ξαναβρήκε τον εαυτό της! Είδε μπροστά της το Λάμπρο, το καμάρ της! Τον άγγιξε, τον φιλούσε και τη φιλούσε, της μιλούσε και του μιλούσε! Όχι, δεν ήταν οπτασία, δεν ήταν ηχώ... «Ναι... είναι ο γιος μου, ο Λάμπρος μου!», έλεγε και προσπαθούσε να σιγουρευτεί. Το πρόσωπό της έλαμπε, η όψη της φωτιστική και η φωνή της μαλακώσε. Από το στόμα της έβγαιναν τώρα λέξεις θελούδινες, μελένιες: «Λάμπροσοο, Λάμπροο, καμάρ μου, παιδί μου γλυκό», έλεγε και ξαναέλεγε.

Όλοι στο Ψυχιατρείο, γιατροί, νοσοκόμες, υπάλληλοι δεν πίστευαν στα μάτια τους. Ύστερα από προσεκτική ιατρική παρακολούθηση μερικών ημερών και αφού οι γιατροί θεώδηκαν για την πλήρη αποκατάσταση της ψυχικής της υγείας, της έδωσαν εξιτήριο! Μάνα και μονακριβός πλέον γιος, η αγάπη και η στοργή από τη μια και το στήριγμα και η ελπίδα

από την άλλη, γύρισαν σφιχταγκαλιασμένοι στο ρημαγμένο σπίτι τους.

Οι χωριανοί υποδέχτηκαν με σεβασμό και συμπόνια τα απομεινάρια της σφιχτοδεμένης και αγαπητής σε όλους οικογένειας του Νίκου Λούλα: Δύο ανδρώπια που γύρισαν, όπως γύρισαν, από τον άλλο κόσμο, αφού έζησαν σε όλη του τη φρίκη την κόλαση του πολέμου!... Ο σεβασμός όλων προς τη χαροκαμένη Γιαννούλα ήταν διαχρονικός ο θαυμασμός τους προς το δικό τους παιδί, το λεοντοκαρδο παλικάρι Λάμπρο, ήταν χαραγμένος στην αιψίδα που είχαν στήσει στην είσοδο του χωριού, στην οποία προστέθηκαν και οι λέξεις: **ΚΑΙ ΟΜΩΣ ΕΙΝΑΙ ΖΩΝΤΑΝΟΣ!**

Μόνο οι κρατικές υπηρεσίες είχαν ξεγράψει το Λάμπρο!... Τον έβρισκαν στα κιτάπια τους νεκρό και όταν οι υπάλληλοί τον έβλεπαν μπροστά τους ζωντανό, έφταναν στον κόρφο τους, έκαναν το σταυρό τους και, πανικόβλητοι, έτρεχαν στον προϊστάμενό τους και μετέδιδαν και σ' εκείνον τον πανικό τους...

Έτσι, ξεγραμμένοι από την Πολιτεία, ζούσε στο χωριό του ο Ήρωας. Και ζούσε με αξιοπρέπεια, θόσποντας τα λίγα προβατάκια του, που είχαν γλιτώσει από τις θόμβες. Με υπερφάνεια φορούσε πάντοτε τα «παράσημα» της ανδρείας του. Δεν τα έβαζε ποτέ σε θελούδινες καστίτσες. Και να ήθελε, δεν μπορούσε... Ήταν κολλημένα στο σώμα του! Του έλειπε το ένα μάτι, δεν είχε δάχτυλα στο έρβι του χερι και το ένα του πόδι ήταν πολύ πιο κοντό από τ' άλλο. Ήταν προσωποποίηση των συμφορών του πολέμου και ολοζώντανη αντιπολεμική αφίσα!... Ήταν, όμως, και ζωντανό δείγμα των διαχρονικών εγκληματικών της ανάλλητης γραφειοκρατίας...

Χρήστος Αρ. Παπακίτσος

* Ψευδώνυμο συμμετοχής στο διαγωνισμό.